

ข้อมูลประเทศกัมพูชา

๑. Country Profile ประเทศกัมพูชา

ประเทศกัมพูชา : พระราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

เมืองหลวง : ราชธานีพนมเปญ

ประชากร จำนวน ๑๕ ล้านคน (ประมาณถึงสิ้นปี ๒๕๕๓) อัตราเติบโต ปีละ ๑.๕๔ % อาศัยอยู่ในเมือง ๑๙.๕ % ความหนาแน่น ๗๕ คนต่อ ตร.กม. แยกเป็น

- เด็ก (๐-๑๔ ปี) ร้อยละ ๓๓
- วัยทำงาน (๑๕-๖๔ ปี) ร้อยละ ๖๒
- วัยชรา (๖๕ ปีขึ้นไป) ร้อยละ ๑๓

รายได้ต่อหัวของประชากร ในปี ๒๕๕๓ เฉลี่ย ๗๗๘ ดอลลาร์สหรัฐต่อคน

อัตราเงินเฟ้อ ในปี ๒๕๕๓ ร้อยละ ๕.๓ โดยเป็นการเพิ่มของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าขนส่งสินค้าและคน สินค้าหมวดอาหาร สินค้าหมวดเครื่องนุ่งห่ม ของใช้ในครัวเรือน และการศึกษา

เมืองหลวง คือ ราชธานีพนมเปญ เป็นศูนย์กลางการ แหล่งอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมหลักของประเทศมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ ๒ ล้านคน

เมืองสำคัญ ได้แก่

- จังหวัดพระสีหนุ (เดิมชื่อจังหวัดกัมปงโสม หรือกรุงพระสีหนุวิลล์) เป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่งในพื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ เป็นเมืองที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึก สำหรับเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ในการนำเข้าและส่งออกสินค้าจากทั่วโลก มีชายหาดที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว เป็นแหล่งที่สำรวจพบว่ามีน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และมีนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่ง จึงทำให้รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานต่างๆอย่างต่อเนื่องรวมถึงการยกระดับสนามบิน ในจังหวัดให้เป็นสนามบินนานาชาติแห่งที่ ๓ ของประเทศเพื่อรองรับปริมาณการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
- จังหวัดเสียมราฐ(เสียมเรียบ) เป็นที่ตั้งของนครวัด นครธม สิ่งมหัศจรรย์ ของโลก เมืองที่นักท่องเที่ยวจากทั่วโลกไปเยือนทำให้ มีอุตสาหกรรมบริการที่สำคัญ คือ ที่พัก โรงแรม ร้านอาหารเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
- จังหวัดพระตะบอง แหล่งผลิตข้าว ส้ม และพีชไร้ ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง และงา
- จังหวัดเกาะกง แหล่งผลิตปาล์มน้ำมัน อ้อย โรงงานน้ำตาลทราย สินค้าสัตว์น้ำ การท่องเที่ยวทางทะเล
- จังหวัดกัมปงจาม เป็นแหล่งผลิตยางพารา เงาะ มังคุด ทุเรียน มะม่วงหิมพานต์ และพีชไร้ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และงา

เชื้อชาติ กัมพูชา ๙๖% มุสลิม ๒.๒% เวียดนาม ๐.๔% จีน ๐.๒ % และชนกลุ่มน้อย ๑๗ เผ่า

ภาษา ราชการ คือ เขมร ภาษาที่ใช้ทั่วไป คือ อังกฤษ

การปกครอง กัมพูชาเป็นอดีตประเทศอาณานิคมของฝรั่งเศสในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพียงประเทศเดียวที่มีการปกครองด้วยระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ

บุคคลสำคัญ สมเด็จอัครมหาเสนาบดี บุญญจักรี เอง สัมริน ประธานรัฐสภา สมเด็จอัครมหาเสนาบดี ธรรมโพธิสาร เจีย ซิม ประธานวุฒิสภา และสมเด็จอัครมหาเสนาบดี เดโช ฮุน เซน นายกรัฐมนตรี

พื้นที่การปกครอง

แบ่งเขตการปกครองเป็น ๒๐ จังหวัด (เรียกว่า เขต) โดยแต่ละจังหวัดจะมีอำเภอที่ตั้งของตัวจังหวัดเรียกว่ากรุง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด กำนันผู้ว่าฯ อีก ๗ - ๙ คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวาระของรัฐบาล (๕ ปี) เป็นผู้ปกครอง ทั้งนี้จังหวัดจะแบ่งเขตการปกครองออกเป็นอำเภอ และตำบล (เรียกเป็น “ สังกัด ” และ “ ภูมิ ”) ขณะที่กรุงจะแบ่งเขตการปกครองออกเป็น “ คาน ” และ “ สังกัด ”

ศาสนา สังคม และประชากร

ศาสนาพุทธลัทธิเถรวาทเป็นศาสนาประจำชาติ ปัจจุบันเป็นที่นับถือประชาชนประมาณร้อยละ ๙๐ ของประเทศ ประกอบด้วย ๒ นิกาย คือ ฝ่ายมหานิกาย มีสมเด็จพระมหาสมณเจ้า (เทพ วงศ์) สมเด็จพระสังฆราช วัดอูณาโลม เป็นประมุข กับฝ่ายนิกายธรรมยุติ มีสมเด็จพระสุคนธาธิบดี (บัว คลี) สมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศ เป็นประมุข ประชาชนส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ ๑๐ จะนับถือศาสนาอิสลาม คริสต์ และอื่นๆ

วันหยุดราชการที่สำคัญส่วนใหญ่ จะตรงกับวันสำคัญทางพุทธศาสนาได้แก่ วันมาฆบูชา, วันปีใหม่ขแมร์ (Khmer New Year) (ตรงกับวันสงกรานต์ของไทย) หยุดราชการตั้งแต่วันที่ ๑๔ - ๑๖ เมษายน, วันวิสาขบูชา, วันสารท(ตรงกับวันสารทไทยและงานบุญเดือน ๑๐) เรียกว่า งานวันปรอจุมบิณ (Prochum Ben Day ตรงกับวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐) หยุดราชการตั้งแต่วันที่ ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๐ ถึงขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ , งานแข่งเรือ บุญข้าวเม่าและไหว้พระจันทร์ ถือว่าเป็นงานใหญ่ระดับชาติ มีเรือจากจังหวัดต่างๆมาแข่ง หน้าพระบรมมหาราชวัง หยุดราชการตั้งแต่วันที่ ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ถึงวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๒ นอกจากนี้จะเป็นวันหยุดนักขัตฤกษ์ในโอกาสต่างๆ เช่น วันรำลึกถึงชัยชนะต่อเขมรแดง วันที่ ๑๗ เมษายน

สภาพทางภูมิศาสตร์ : กัมพูชา ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ ๑๘๑,๐๓๕ ตารางกิโลเมตร พรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านรวม ๒,๖๑๕ กม. โดยทางทิศใต้จรดกับอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดกับจังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด และทิศเหนือติดกับจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์ และประเทศลาว ทิศตะวันออกติดกับประเทศเวียดนาม

กัมพูชามีพรมแดนทางบกติดต่อกับประเทศไทยจากสันปันน้ำทิวเขาพนมดงรักถึงหลักเขตแดนที่ ๑ (จังหวัดอุบลราชธานี) ต่อเนื่องลงมาทางใต้ จรดสันปันน้ำทิวเขาบรรทัด ถึงหลักเขตแดนที่ ๗๓ (จังหวัดตราด) รวมประมาณ ๘๐๕ กม. มีชายแดนติดกับประเทศลาว ๕๔๐ กม. และประเทศเวียดนาม ๑,๒๗๐ กม. มีชายฝั่งทะเลยาว ๔๔๓ กม.

ภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ประกอบด้วยที่ราบรอบทะเลสาบ และที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง มีทิวเขาล้อมรอบทางเหนือ คือ เทือกเขาพนมดงรัก เทือกเขาบรรทัด และเทือกเขาอันนัม

กัมพูชา มีลักษณะภูมิประเทศคล้ายสามเหลี่ยม คือ ตรงกลางเป็นแอ่งทะเลสาบและลุ่มแม่น้ำโขงอันกว้างขวาง มีภูเขาล้อมรอบอยู่ ๓ ด้าน ได้แก่

- ด้านตะวันออกมีแนวเทือกเขาอันนัมที่เป็นพรมแดนกับประเทศเวียดนาม
- ด้านเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือมีแนวเทือกเขาพนมดงรักที่เป็นพรมแดนกับประเทศไทย
- ด้านใต้ และตะวันตกใต้มีแนวเทือกเขาบรรทัดที่เป็นแนวพรมแดนกับประเทศไทย เฉพาะด้านตะวันออกเฉียงใต้เท่านั้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง

แม่น้ำ/ทะเลสาบสำคัญ

แม่น้ำโขง ไหลจากลาวเข้าสู่ภาคเหนือของกัมพูชาแล้วไหลผ่านเข้าเขตเวียดนาม มีความยาวในเขตกัมพูชารวม ๕๐๐ กิโลเมตร

แม่น้ำโตนเลสาบ เชื่อมระหว่างแม่น้ำโขงกับทะเลสาบ ความยาว ๑๓๐ กิโลเมตร

ภูเขา

ยอดเขาสูงที่สุดของกัมพูชาคือ พนมออร์ล สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑,๘๑๓ เมตร

ป่าไม้ มีพื้นที่ร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ประเทศ บริเวณที่ป่าไม้หนาแน่นคือ เทือกเขาบรรทัดทางตอนใต้และตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ แต่ปัจจุบันป่าไม้ลดลงอย่างมากหลังจากที่รัฐบาลเปิดให้สัมปทานป่ากับบริษัทเอกชน แม้ว่าต่อมาจะมีการปิดป่า แต่ยังคงมีการตัดโค่นโดยอาศัยช่องว่างจากป่าสัมปทานเพื่อทำการเกษตรเช่นอ้อย ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ยางพาราและไม้สนหอม

สัตว์น้ำ มีชุกชุมด้านชายฝั่งทะเลทางตอนใต้ และที่โตนเลสาบ ซึ่งเป็นแหล่งจับปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่ถึง ๑๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตรในฤดูน้ำหลากและลดเหลือ ๓,๐๐๐ ตารางกิโลเมตรในฤดูแล้ง ปลาที่จับจากแม่น้ำโขงแต่ละปีประมาณ ๑ ล้านตัน นอกจากนี้ยังมีปลาที่เลี้ยงประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน ปลาที่มีส่วนสำคัญต่อวิถีความเป็นอยู่ของประชาชน เพราะนอกจากจะใช้บริโภคโดยตรงแล้ว ยังสามารถส่งออก สร้างรายได้ให้แก่ประเทศ

น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ รัฐบาลกัมพูชาได้ให้สัมปทานสำรวจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติบนชายฝั่งและนอกชายฝั่ง ผลการสำรวจพบว่ามีปริมาณที่สามารถทำเชิงพาณิชย์ได้ประมาณว่ามีก๊าซสำรองในเขตแดนของกัมพูชาประมาณ ๕ พันล้านลูกบาศก์เมตร และในพื้นที่ทับซ้อนกับประเทศไทย ประมาณ ๘ พันล้านลูกบาศก์เมตรซึ่งจะสามารถขุดนำมาใช้ในทางพาณิชย์ได้นอกจากนี้การสำรวจในเขตโตนเลสาบคาดว่าจะพบแหล่งก๊าซจำนวนหนึ่ง

- **อัญมณี** แหล่งอัญมณีที่มีคุณภาพดีเช่นที่กรุงไพลิน จังหวัดไพลิน ซึ่งเป็นแร่พลอยสายเดียวกับจังหวัดตราดและจันทบุรี พลอยมีมากบริเวณเทือกเขาเพชรหรือเขาสามพันล้าน และเทือกเขาบรรทัด นอกจากนี้ยังมีเหมืองทองในจังหวัดรัตนคีรี

- **สินแร่** มีเป็นจำนวนมาก อาทิ เหล็ก ฟอสเฟต, บ็อกไซต์, ซิลิคอน, ถ่านหิน และแมงกานีส เป็นต้น

สภาพภูมิอากาศ

เป็นอากาศมรสุมเขตร้อน แบบร้อนชื้นแถบมรสุมมี ๒ ฤดูคือ

ฤดูฝนเริ่มจากเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม

ฤดูแล้ง เริ่มจากเดือนพฤศจิกายน-เมษายน

เดือนเมษายนมีอุณหภูมิสูงสุด

เดือนมกราคมมีอุณหภูมิต่ำสุด

เดือนตุลาคมมีฝนตกชุกที่สุด

เวลาเท่ากับประเทศไทยคือ ก่อนเวลา GMT(+๗ ชั่วโมง)

การคมนาคม

ทางอากาศ

สืบเนื่องจากนโยบายการเปิดน่านฟ้าของรัฐบาลกัมพูชา ส่งผลให้มีสายการบินมุ่งสู่ประเทศเพิ่มขึ้น ขณะนี้มีสายการบินนานาชาติที่บินตรงสู่สนามบินนานาชาติพนมเปญ และสนามบินนานาชาติเสียมเรียบ ส่วนสนามบินนานาชาติกวางเก็ง (จ.พระสีหนุ) ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้วเปิดให้บริการสำหรับสายการบินระหว่างประเทศ ส่วนสนามบินกรุงเสียม จ.กัมปงชนัง จะใช้เป็นสนามบินสำหรับขนส่งสินค้า และสนามบินเกาะกงอยู่ระหว่างการปรับปรุง

หมายเหตุ: สนามบินนานาชาติพนมเปญ เสียเปรียบ และพระสีหนุ อยู่ภายใต้การบริหารและจัดการของ Cambodia Airport Services Ltd. (CAMS) ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัทร่วมทุนระหว่างฝรั่งเศสและมาเลเซีย หรือ SCA ซึ่งได้รับสัมปทาน โครงการรูปแบบ BOT

ทางบก

ถนนในกัมพูชา รวมมีความยาวประมาณ ๓๙,๗๐๔ กิโลเมตร แยกเป็นทางหลวง ๕,๒๖๓ กิโลเมตร และถนนสายจังหวัด ๖,๔๔๑ กิโลเมตร และถนนสายชนบท ประมาณ ๒๘,๐๐๐ กิโลเมตร

ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank- ADB) ได้ทำการศึกษาแผนแม่บทการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion GMS) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก ๖ ประเทศ คือ ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า และประเทศจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน) ในส่วนของการพัฒนาด้านคมนาคมทางบกเกี่ยวกับทางหลวง ADB ได้กำหนดรวม ๑๐ สายทาง โดยมีเส้นทางที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย - กัมพูชา ดังนี้

(๑.) Central sub- Corridor หรือ เส้นทาง R1 กรุงเทพฯ-กรุงพนมเปญ-นครโฮจิมินห์-วังเตา - ในส่วนของไทยคือ จากกรุงเทพฯไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๓ มุ่งสู่ ฉะเชิงเทรา - กบินทร์บุรี - อรัญประเทศ ระยะทางประมาณ ๓๑๐ กิโลเมตร ในส่วนของกัมพูชา คือ จากจุดผ่านแดนถาวรคลองลึก-ปอยเปต (เปิดเมื่อ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑) เข้าสู่เขตแดนกัมพูชา ระยะทางประมาณ ๔๒๐ กิโลเมตร (เส้นทางระเบียงด้านใต้สามารถเชื่อมต่อกับเส้นทางหมายเลข ๕ ของกัมพูชา ผ่านจังหวัดบันเตียเม็ญเจย พระตะบอง โพธิสัตว์ กัมปงชะนัง เข้าสู่กรุงพนมเปญ ระยะทางประมาณ ๔๒๐ กิโลเมตร (เส้นทางระเบียงด้านใต้สามารถเชื่อมต่อกับเส้นทางหมายเลข ๖ จากกรุงพนมเปญ-จังหวัดกัมปงธม-เสียมเรียบ - บันเตียเม็ญเจย-ปอยเปต รวมระยะทาง ๑๕๐ กิโลเมตร)

จากกรุงพนมเปญเชื่อมต่อกับเส้นทางหมายเลข ๑ ผ่านจังหวัดกันดาล ไปข้ามแม่น้ำโขงที่เนี้ยกเลียง จังหวัดไปรวง สู่อำเภอเวียงจันทน์ จรดชายแดนกัมพูชา-เวียดนามที่ด่านบาเวต (Bavet) ระยะทางประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

ในส่วนของเวียดนาม คือ จากจุดผ่านแดนถาวร บาเวต-หมกบาย (Moc Bay) จังหวัดเตนินห์ ประเทศเวียดนาม ตามเส้นทางหมายเลข ๒๒ ปลาย ทางนครโฮจิมินห์ ระหว่างทางมีเส้นทางแยกไปทางหมายเลข ๕๑ เพื่อไปเมืองหวุงเต่า (Vung Tau) ริมทะเลจีนใต้ซึ่งเป็นทั้งเมืองท่าและเมืองตากอากาศ วังเตา ระยะทางประมาณ ๑๔๐ กิโลเมตร

(๒.) The Southern Coastal sub- Corridor หรือ เส้นทาง R๑๐ เส้นทางเลียบชายฝั่งทะเล ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม (ตราด-เกาะกง-กัมปงโซม-กัมปอต-Ha Tien, Ca Mau and Nam Can ที่เวียดนาม) เป็นเส้นทางเชื่อมต่อภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS): “เส้นทางแนวชายทะเล” (Coastal Route) เส้นทางเริ่มจากจังหวัดตราด (ไทย) - เกาะกง (กัมพูชา) - อ.สะแอมเบิล - สีหนุวิลล์ - คาเมา (เวียดนาม) ไทยให้ความช่วยเหลือกัมพูชาพัฒนาเส้นทางหมายเลข ๔๘ จากจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดตราด-บ้านจามเยียม อำเภอพนมสือมา จังหวัดเกาะกง (เปิดเมื่อ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๐) ไปอำเภอสะแอมเบิล จังหวัดเกาะกง โดยไทยให้เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าในการก่อสร้างสะพานขนาดใหญ่ ๔ แห่ง ๒๘๘ ล้านบาท และเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนเพื่อลาดยางถนน ๕๖๘ ล้านบาท รวม เป็นเงิน ๘๕๖ ล้านบาท เพื่อเชื่อมต่อกับเส้นทางหมายเลข ๔ ขึ้นเหนือผ่านจังหวัดกัมปงสะปือ ไปกรุงพนมเปญ และลงใต้สู่จังหวัดพระสีหนุ ต่อไปจังหวัดกัมปอตและตาแก้ว ตามเส้นทางหมายเลข ๓

สะพานข้ามแม่น้ำทั้ง ๔ แห่ง เป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กรวมความยาว ๑,๕๖๐ เมตร กว้าง ๑๓ เมตร มีช่องสำหรับจักรยานยนต์กว้าง ๑.๕ เมตรและช่องสำหรับเดินเท้ากว้าง ๑ เมตร สามารถรับน้ำหนักได้ ๔๒ ตัน สร้าง เสร็จเมื่อ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ ได้แก่

(๑) สะพานสะแอมเบิล ข้ามคลองสะแอมเบิล (Srae Ambel) ความยาว ๔๒๐ เมตร อยู่ที่บ้านบานเตี้ยต ต.บึงเปรี้ยว อ.สะแอมเบิล จ.เกาะกง

(๒) สะพานอันโดงตีก ข้ามคลองอันโดงตีก (Prek Andongtek) ความยาว ๒๗๐ เมตร อยู่ที่บ้านอันโดงตีก ต.อันโดงตีก จ.เกาะกง

(๓) สะพานตอเปียงรุ่ง ข้ามคลองตะเปียงรุ่ง(Trapinroung) ความยาว ๔๘๐ เมตร อยู่ที่บ้านตอเปียงรุ่ง ต.ตอเปียงรุ่ง อ.เมืองเกาะกง

(๔) สะพานตาไต ข้ามคลองภูมิดอง (Phumdong) ความยาว ๓๙๐ เมตร อยู่ที่บ้านตาไต ต.ตาไตกรอม อ.เมืองเกาะกง เส้นทางนี้มีความสำคัญต่อการค้าชายแดน และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (Eco-tourism) ตามแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทยสู่ทะเลจีนใต้ ข้ามไปเวียดนาม ตามเส้นทางถนนไปยังเมืองเกียง ยาง (Kien Giang) หรือไปเกาะฟูก๊วก ไทยหวังการท่องเที่ยวให้เป็นโครงการ “สามประเทศ-หนึ่งจุดหมาย (Three Countries, One Destination) โดยให้แต่ละประเทศ (ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม) สามารถเป็นทั้งต้นทางและปลายทางในการรับการท่องเที่ยว โดยใช้เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจด้านใต้เชื่อมโยง

(๓.) The Northern sub-corridor เริ่มจากกรุงเทพฯ-เสียมเรียบ และ สตรีงตริง-รัตนคีรี ในกัมพูชา ไป Pley Ko and Quy Nhon ที่เวียดนาม นอกจากนี้ SEC ยังกำหนดสร้าง Inter-corridor จากทิศใต้ของลาว ไปจังหวัดพระสีหนุ ที่กัมพูชา

ความช่วยเหลือของไทยในการก่อสร้างถนนเส้นอื่นๆ

ถนนหมายเลข ๖๗ จากจุดผ่านแดนจวม-สะง่า ไปถึงตัวอำเภออันลองเวง ระยะทาง ๑๘ กิโลเมตร และจาก อำเภออันลองเวง ไปถึง จ.เสียมเรียบ ระยะทาง ๑๓๑ กิโลเมตร เส้นทางเริ่มต้นจาก บ้านแซร์ไปร์ ไปสิ้นสุดที่เขตชายแดนช่องสะง่า ระยะทางประมาณ ๑๖๗ กิโลเมตร โดยเป็นระยะทางในประเทศไทย ๑๖ กิโลเมตร และในกัมพูชา ๑๕๑ กิโลเมตร เป็นการให้ความช่วยเหลือ แบบให้เปล่า ๑๒๖ ล้านบาท

รถไฟ

ในอดีตการขนส่งทางรถไฟถือว่าเป็นที่นิยมในกัมพูชา การเดินรถจากกรุงพนมเปญถึงพระตะบองมีเที่ยวเดินรถทุกวัน แต่หลังจากเกิดสงครามระบบการขนส่งดังกล่าวได้ถูกทำลายลงอย่างสิ้นเชิง การเดินรถจากพนมเปญถึงพระตะบองมีเพียง ๑ เที่ยว/อาทิตย์ โดยใช้เวลาเดินทาง ๑๒ ชั่วโมง(ความเร็ว ๑๕-๒๐ กม./ชม.) กัมพูชาได้พยายามฟื้นฟูระบบการขนส่งทางรถไฟอีกครั้ง ด้วยโครงการซ่อมแซมและสร้างรางรถไฟในเส้นทางที่มีอยู่เดิมทั้งในเส้นทางสายเหนือและสายใต้ รวมระยะทาง ๖๕๐ กิโลเมตร และปรับปรุงสถานีรถไฟกรุงพนมเปญ มูลค่าลงทุนรวม ๗๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากการสนับสนุนของธนาคารการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ๘๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ องค์กรผู้ส่งออกน้ำมัน (OPEC) ๑๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รัฐบาลกัมพูชา ๑๕.๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และรัฐบาลมาเลเซีย ๒.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ทั้งนี้ หากโครงการดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์ กัมพูชาจะเป็นส่วนที่เชื่อมระบบโครงข่ายเส้นทางรถไฟจากสิงคโปร์ถึงจังหวัดยูนนาน คุณหมิง ประเทศจีน ด้วยระยะทาง ๕,๓๘๒ กิโลเมตร ในเส้นทางที่เรียกว่า "Singapore-Kunming Railway Link (SKRL)"

ผู้เชี่ยวชาญด้านการรถไฟจากออสเตรเลีย (Snowy Mountains Engineering Corporation of Australia : SMEC) ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ และให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคสำหรับโครงการ ต่อมารัฐบาลกัมพูชาได้ให้สัมปทานระยะเวลา ๓๐ ปี แก่บริษัท Toll Holding ของออสเตรเลียในการจัดการขนส่งคนและสิ่งของทางรถไฟ ซึ่งหลังจากการสร้างและซ่อมแซม รถไฟสายเหนือ จะสามารถบรรทุกน้ำหนัก ๒๐ ตันบนความเร็วสูงสุด ๕๐ กม./ชม. ขณะที่สายใต้ จะสามารถบรรทุกน้ำหนัก ๑๕ ตัน

The Royal Railways of Cambodia (RRC) ภายใต้กระทรวง Public Works and Transport (MPWT) ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการและการบำรุงรักษาเครื่องจักรและระบบรางรถไฟ รวมทั้งดูแลเกี่ยวกับการบรรทุกขนส่งสินค้าซึ่งขนส่งในปัจจุบัน เช่น ปีโตรเลียม ปูนซีเมนต์ ปุ๋ย วัสดุก่อสร้าง ถ่านหิน ยิปซัมเพื่อโรงงานปูนซีเมนต์ และสินค้าเกษตร เช่น ข้าวและน้ำตาล ถึงแม้ระบบขนส่งด้วยรถไฟจะสามารถลากบรรทุกสินค้าได้จำนวนมากแต่ยังไม่เป็นที่นิยมของธุรกิจ เพราะล่าช้าและไม่สะดวกเท่าการขนส่งทางถนน

เส้นทางสายเหนือจากกรุงเทพมหานครถึงปอยเปต ระยะทาง ๓๘๕ กม. มีการก่อสร้างรางรถไฟ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๗๒-๒๔๘๕ โดยฝรั่งเศส และสร้างจากศรีโสภณถึงปอยเปตเพื่อเชื่อมกรุงเทพมหานครกับกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๕๐๔ ระยะทาง ๔๘ กม.

เส้นทางรถไฟสายใต้เชื่อมกรุงเทพมหานครไปสีหนุวิลล์ ระยะทาง ๒๖๔ กม. สร้างขึ้นปี พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๑๒ โดยการสนับสนุนจากฝรั่งเศส เยอรมัน และจีน

การพัฒนาาระบบสาธารณูปโภคด้านการรถไฟเป็นที่ต้องการในทุกภาคส่วนของกัมพูชา ทั้งเส้นทางจากศรีโสภณ-เสียมเรียบ ระยะทาง ๑๐๕ กม. เสียมเรียบ-สกุล ระยะทาง ๒๓๙ กม. และสนวน-สตริงตรง ระยะทาง ๒๗๓ กม. ซึ่งการพัฒนาเส้นทางรถไฟของกัมพูชาจะทำให้เกิดความมั่นใจด้านการบริการ และการขยายตัวทางการค้าทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ทางน้ำ

ในกัมพูชา มีท่าเรือน้ำลึกแห่งเดียว คือ ท่าเรือสีหนุวิลล์ ซึ่งได้มีการปรับปรุงโดยการวางคอนเทนเนอร์รอบท่าเรือน้ำลึก ความยาว ๒๔๐ เมตร และขยายพื้นที่จอดเรือความยาว ๑๖๐ เมตร สำหรับรองรับเรือที่กินน้ำลึก ๙ เมตร ปัจจุบันท่าเรือแห่งนี้มีท่าเทียบเรือ ๑๒ แห่ง มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกที่ทันสมัย มีทางเข้า ๒ สายคือสายใต้ (South Channel) มีท่าเทียบเรือยาว ๕.๕ กม. น้ำลึก ๘.๔ เมตร กว้าง ๘๐-๑๐๐ เมตร ส่วนทางเข้าสายเหนือ (North Channel) มีท่าเทียบเรือยาว ๑ กม. น้ำลึก ๑๐ เมตร กว้าง ๑๕๐-๒๐๐ เมตร

สถิติสินค้าที่ขนผ่านท่าเรือ ได้แก่ ตู้คอนเทนเนอร์เปล่า ร้อยละ ๖๔ สินค้าร้อยละ ๑๔ และน้ำมันร้อยละ ๒๒ เส้นทางเดินเรือจากท่าเรือแห่งนี้ไปยังท่าเรือต่างๆทั่วโลกจะผ่านสิงคโปร์

การขนส่งทางน้ำภายในประเทศ

การขนส่งทางน้ำภายในประเทศ ส่วนใหญ่ใช้แม่น้ำแม่โขง แม่น้ำโตนเลสาบ และแม่น้ำบาสัก ซึ่งมีความยาวรวม ๑,๗๕๐ กิโลเมตร ในฤดูฝน และอาจลดเหลือ ๕๘๐ กิโลเมตร ในฤดูแล้ง ท่าเรือในกัมพูชา มี ๗ แห่ง ได้แก่

- ท่าเรือในกรุงเทพมหานครมี ๒ แห่ง โดยเป็นท่าเทียบเรือบรรทุกสินค้าล่องทางแม่น้ำโขง ไปออกมหาสมุทรทางประเทศเวียดนาม และท่าเทียบเรือขนส่งสินค้าและบุคคล ในประเทศ
- ท่าเรือกัมปงจาม ล่องตามแม่น้ำโขงห่างจากพนมเปญ ๑๐๕ กิโลเมตร
- ท่าเรือกระแจะล่องตามแม่น้ำโขงห่างจากท่าเรือกัมปงจาม ๑๑๕ กิโลเมตร
- ท่าเรือสตึงตรงล่องตามแม่น้ำโขง ห่างจากท่าเรือกระแจะ ๑๕๐ กิโลเมตร
- ท่าเรือเน็ยกลีอง เป็นท่าเรือแพขนานยนต์ขนรถและคนข้ามแม่น้ำโขง ห่างจากท่าเรือพนมเปญ ๖๐ กิโลเมตร
- ท่าเรือกัมปงชะนัง ตั้งอยู่บนแม่น้ำโตนเลสาบห่างจากพนมเปญ ๙๐ กิโลเมตร
- ท่าเรือจองคเน็ยะ (เสียมเรียบ) ตั้งอยู่บนแม่น้ำโตนเลสาบห่างจากท่าเรือกัมปงชะนัง ๑๙๐ กิโลเมตร

การขนส่งสินค้าทางน้ำภายในประเทศกัมพูชามีข้อจำกัด เนื่องจากระดับน้ำในฤดูฝนและฤดูแล้ง มีความแตกต่างกันประมาณ ๑๐ เมตร

ไฟฟ้า

ปัจจุบันรัฐบาลกัมพูชายังไม่สามารถตอบสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชนที่เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๑๕-๒๐ ต่อปี ดังนั้น จึงถือว่าไฟฟ้าเป็นปัจจัยที่ฉุดความเจริญเติบโตของประเทศทางหนึ่ง

อัตราค่าไฟฟ้าของกัมพูชาเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านพบว่าสูงกว่าไทยถึง ๓ เท่า สูงกว่าลาว ๕ เท่า และสูงกว่าเวียดนาม ๒ เท่า ค่าไฟฟ้าเริ่มตั้งแต่ ๑๖ เซนต์จนถึง ๓๐ เซนต์/กิโลวัตต์ และจะสูงกว่านี้หากเป็นนอกเมืองคือ ๔๐ เซนต์/กิโลวัตต์

ปัจจัยที่ทำให้อัตราค่าไฟฟ้ามีราคาสูงได้แก่การขาดสายส่งและการพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า ร้อยละ ๙๐ ของกระแสไฟที่ใช้มาจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ใช้น้ำมัน ขณะที่ประเทศไทยใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อปั่นไฟร้อยละ ๒ ที่เหลือใช้ก๊าซธรรมชาติและถ่านหินลิกไนต์ เวียดนามใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อปั่นไฟร้อยละ ๑๒ ที่เหลือใช้ก๊าซธรรมชาติและพลังงานน้ำ และลาวใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อปั่นไฟร้อยละ ๓ ที่เหลือใช้พลังงานน้ำ

Electricite Du Cambodge (EDC) เป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่จำหน่ายไฟฟ้าไปสู่ผู้ใช้ร้อยละ ๙๐ ของผู้ใช้รวมทั้งประเทศ โดยให้บริการครอบคลุมไปทุกกรุงและจังหวัด ขณะที่ประชาชนในชนบทไม่สามารถเข้าถึงการใช้ไฟฟ้านี้ได้ โดยเฉลี่ยคนกัมพูชาจึงบริโภคไฟฟ้าเพียงปีละ ๕๕ กิโลวัตต์ เมื่อเทียบกับไทยที่ใช้ ๑,๗๕๒ กิโลวัตต์ เวียดนาม ๙๓๓ กิโลวัตต์ และลาว ๑๗๒ กิโลวัตต์

ขอบเขตการจำหน่ายไฟฟ้า แบ่งเป็น ๒ ภาค ได้แก่ ภาคใต้ (กรุงพนมเปญ จ.กันดาล จ.กัมปงสปีอ จ.ตาแก้ว จ.กัมปอต และกรุงพระสีหนุวิลล์) และภาคตะวันตก (จ.บันเตียเมียนจัย จ.พระตะบอง และจ.เสียมเรียบ) หน่วยงานรับผิดชอบ มีดังต่อไปนี้

- Electricite Du Cambodge (EDC) เป็นหน่วยงานของรัฐบาล
- ภาคเอกชน คือ Independent Power Producers (IPP) ของแต่ละจังหวัดที่ได้รับสัมปทาน
- ผู้ได้รับสัมปทานในแต่ละพื้นที่
- Rural Electricity Enterprises (REE) ผู้ได้รับสัมปทานในพื้นที่ชนบท

EDC มีหน้าที่ผลิตกระแสไฟฟ้า จัดจำหน่าย และส่งจ่ายกระแสไฟฟ้าในกรุงพนมเปญ กันดาล กรุงพระสีหนุวิลล์ กัมปงจาม ตาแก้ว พระตะบอง เสียมเรียบ บันเตียเมียนจัย กัมปอต กัมปงสปีอ สติงเตริง สวายเรียง ไปรเวง รัตนคีรี (บันลวง) มียอดจำหน่าย ร้อยละ ๒๖.๕ ของยอดรวมทั้งประเทศ IPP มียอดจำหน่าย ร้อยละ ๗๑.๑ และผู้ได้รับสัมปทาน รายเล็กประมาณ ๑๐๐ ราย มียอดจำหน่ายร้อยละ ๒.๔

การไฟฟ้าภาคใต้ ได้ทำข้อตกลงซื้อกระแสไฟฟ้า (PPA) จากประเทศเวียดนามและลาว เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ไฟในราคาที่ถูกลงจากเดิม ๓๐ เซนต์ต่อกิโลวัตต์ / ชม เหลือเพียง ๑๐-๑๕ เซนต์ต่อกิโลวัตต์/ชม โดยใช้เงินกู้จากธนาคารโลก (World Bank) ๑๘.๕ ล้านดอลลาร์ ในการเดินสายไฟฟ้าแรงสูง ๒๓๐ กิโลโวลต์ จากประเทศเวียดนามเข้ามาทาง จ.ตาแก้ว มากรุงพนมเปญ และเชื่อมจากเวียดนามเข้าไปในเขต จ. กัมปงจาม นอกจากนี้ธนาคารโลกและธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) ได้ให้เงินกู้แก่ลาวจำนวน ๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในการส่งออกไฟฟ้าโดยต่อสายส่ง การก่อสร้างหม้อแปลงไฟฟ้าแรงสูงจากโรงงานในลาวไปยังชายแดนสติงเตริงของกัมพูชา และไทย โดยกัมพูชามีแผนนำเข้าจากลาว คือ กระแสไฟขนาด ๘๐ เมกะวัตต์ ในระยะ ๑-๒ ปีแรก และเพิ่มขึ้นเป็น ๒๐๐ เมกะวัตต์ ในปี ๓ เป็นต้นไป ขณะเดียวกัน ได้มีการเซ็นสัญญา กับ KfW ของประเทศเยอรมัน เพื่อให้การสนับสนุนด้านการเงินในการต่อสายไฟจากจ. ตาแก้วไป จ. กัมปอต

การไฟฟ้าภาคเหนือ นำเข้ากระแสไฟจากประเทศไทย PPA ได้เซ็นสัญญาความร่วมมือทางการลงทุนกับบริษัท ASK ในการก่อสร้างและเชื่อมต่อสายไฟฟ้าแรงสูง ๑๑๕ กิโลโวลต์ เชื่อมต่อจากประเทศไทยเข้ามายัง จ.บันเตียเมียนจัย จ.พระตะบอง และจ. เสียมเรียบ ส่วนการติดตั้งสายไฟฟ้าแรงต่ำจากตัว จ.พระตะบอง จ.พระสีหนุ จ.กัมปอต และ จ. กัมปงสปีอ ไปยังพื้นที่นอกเขตจังหวัดรัศมี ๔๐ กม. ใช้เงินกู้ของธนาคารโลก (World Bank)

กัมพูชาซื้อไฟฟ้าจากเวียดนาม ๕๐๐.๗๔ พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง มูลค่า ๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในราคา ๐.๘๐ ดอลลาร์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์ชั่วโมง ขณะที่นำเข้าจากไทย ๒๒๖.๗๔ พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง มูลค่า ๑๙ ล้าน

กัมพูชามีโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ๒ โรงซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของ EDC ที่ผลิตกระแสไฟฟ้าป้อนให้กับบริษัทการไฟฟ้ากัมพูชา คือ ๑ โรงไฟฟ้าพลังน้ำคีร์ริรมย์ I ผลิตได้ ๑๒ เมกกะวัตต์ อยู่ใน จ.กัมปงสะปือ และโรงไฟฟ้าพลังน้ำโอรจุม II สร้างเมื่อสมัยรัฐกัมพูชาใน จ.รัตนคีรี ผลิตไฟฟ้าได้ ๑ เมกกะวัตต์ อย่างไรก็ตามในปี ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๕ โรงงานไฟฟ้าพลังน้ำขนาดใหญ่อีก ๒ แห่ง จะเปิดเดินเครื่อง คือ โรงไฟฟ้าพลังน้ำพนมกัมจาย ใน จ.กัมปอต ที่สามารถผลิตไฟฟ้าได้ ๑๙๓.๒ เมกกะวัตต์ และโรงไฟฟ้าพลังน้ำสตึงอาไต ที่สามารถผลิตไฟฟ้าได้ ๑๒๐ เมกกะวัตต์ ซึ่งจะทำให้กัมพูชาสามารถใช้ไฟฟ้าจากพลังน้ำเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ ๓.๒๕ ในปี ๒๕๕๑ เป็นร้อยละ ๖๘ ในปี ๒๕๖๓

รัฐบาลกำลังศึกษาความเป็นไปได้ที่จะสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าในแม่น้ำโขง ทางภาคอีสานของประเทศ ซึ่งจะต้องลงทุนประมาณ ๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งคาดว่าจะในอนาคตกัมพูชาไม่เพียงแต่จะมีไฟฟ้าใช้อย่างเพียงพอเท่านั้น แต่อาจขายกระแสไฟฟ้าให้กับประเทศข้างเคียง โดยใช้เครือข่ายส่งกระแสไฟฟ้าที่มี

รัฐบาลได้อนุมัติส่งเสริมการลงทุนแบบ BOT เวลา ๓๐ ปี แก่บริษัท Cambodia Energy Limited ของมาเลเซีย เพื่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังงานถ่านหิน กำลัง ๑๐๐ เมกกะวัตต์ที่ อ.สตึงฮาว จ.พระสีหนุ มูลค่าเงินลงทุน ๑๙๕.๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยจะสร้างโรงงาน สะพาน และระบบขนส่งถ่านหินยาว ๕๐๐ เมตร ลงไปในทะเลและสายส่งกระแสไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลเมตร ไปยังสถานีไฟฟ้าย่อย กฟพ.(EDC) โดยมี ๔ ธนาคารให้เงินกู้ ได้แก่ ธนาคาร OCBC, May Bank, Am Bank และ Bank of China

ทรัพยากรธรรมชาติ รัฐบาลกัมพูชาได้จัดตั้งองค์การน้ำมันแห่งชาติ (Cambodian National Petroleum Authority) เพื่อทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการสำรวจและขุดเจาะหาแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

รัฐบาลประกาศว่าจะสามารถขุดเจาะน้ำมันใต้ดินในน่านน้ำทางทะเลของตนประมาณ ๗๕๐,๐๐๐ บาร์เรล กับก๊าซจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร โดยจะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตามการเปิดเผยตัวเลขข้อมูลน้ำมัน และก๊าซใต้ดินที่ผ่านมามีตัวเลขที่แตกต่างกัน ผู้เชี่ยวชาญด้านน้ำมันของรัฐบาลแจ้งว่า กัมพูชาจะได้น้ำมันประมาณ ๒๐๐ ล้านบาร์เรล ส่วนธนาคารโลกแจ้งว่ากัมพูชาจะได้น้ำมันประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาร์เรล แต่จนถึงบัดนี้ ยังไม่มีการประกาศตัวเลขที่แท้จริงว่ามี จำนวนเท่าใด

บริษัทน้ำมันจากทั่วโลก ที่ได้ลงนามกับรัฐบาลกัมพูชา ในการลงทุนขุดเจาะหาน้ำมันในทะเลกัมพูชา มี ๗ บริษัท คือ

(๑.) Cohoco Canbedre	(๒.) Caltex
(๓.) Continental Indochina	(๔.) PTT
(๕.) Petronas	(๖.) Shell
(๗.) Total	

บริษัท Chevron ซึ่งได้สัมปทานขุดเจาะน้ำมันใน Block A ในพื้นที่ ๑.๖ ล้านเอเคอร์ ของทะเลอ่าวไทย ระยะห่างจากฝั่ง ๑๔๕ กม. แผลงข่าวการขุดพบน้ำมันว่ามีปริมาณประมาณ ๗๐๐ ล้านบาร์เรล และก๊าซธรรมชาติ ๒-๓ แสนล้านลูกบาศก์ฟุต โดยคาดการณ์ว่าจะทำให้กัมพูชามีรายได้จากการขุดเจาะน้ำมันในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๗๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และจะเพิ่มสูงสุดเป็น ๑.๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๖๔

พื้นที่ Block A เป็นสัมปทานร่วมระหว่าง Chevron ๕๕%, Mitsui Oil Exploration จากญี่ปุ่น ๓๐%, และ GS Caltex จากเกาหลีใต้ ๑๕%

ขณะเดียวกันบริษัท China Petrotech Holding Limited ซึ่งได้สัมปทาน Block D ก็แจ้งผลการสำรวจโดยใช้ภาพถ่าย ๓ มิติ ซึ่งถ่ายเมื่อต้นปี ๒๕๕๐ ว่าอาจมีน้ำมันสำรองใน Block D ประมาณ ๒๒๗ ล้านบาร์เรล และก๊าซธรรมชาติอีกประมาณ ๔๙๖ ล้านลูกบาศก์ฟุต

หากจะประมาณการพื้นที่สำรวจ ๓๗,๐๐๐ ตร.กม.ในน่านน้ำของกัมพูชาและ ๒๗,๐๐๐ ตร.กม.ซึ่งทับซ้อนกับไทยคาดว่าจะมีน้ำมันสำรองรวมมากถึง ๒ พันล้านบาร์เรลและก๊าซอีกประมาณ ๑๐ แสนล้านลูกบาศก์ฟุต จากข่าวดังกล่าวทำให้บริษัทน้ำมันหลายรายให้ความสนใจที่จะเข้าสู่ธุรกิจน้ำมันของกัมพูชาเพิ่มจากเดิมเช่น Total จากฝรั่งเศส Mitsui จากญี่ปุ่น Air Gate Technology จากอเมริกา China National Offshore Oil Company(CNOOC) และ China National Petroleum Corp จากจีน โดย Total และ CNOOC ได้สัมปทานพื้นที่ Block B ถัดจากของ Chevron

๒. สถานการณ์การค้าระหว่างไทย-กัมพูชา

นับแต่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกในปี ๒๕๕๒ เศรษฐกิจกัมพูชาในปี ๒๕๕๓ เริ่มมีการฟื้นตัว สถาบันเศรษฐกิจของกัมพูชา (The Economic Institute of Cambodia หรือ EIC) ประมาณการว่า เศรษฐกิจของกัมพูชา (Real GDP) ในปี ๒๕๕๓ เติบโตร้อยละ ๖.๕% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยจะเห็นได้ชัดจากภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอและตัดเย็บเสื้อผ้าเพื่อส่งออก ภาคเกษตรอุตสาหกรรม ขณะที่ภาคการเกษตร เช่นผลผลิตข้าวและพืชอื่นๆ ประสบปัญหาเนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศ โดยประมาณการว่า ในปี ๒๕๕๔ เศรษฐกิจกัมพูชาจะเติบโตที่ร้อยละ ๔.๖ ซึ่งจะส่งผลให้มีความต้องการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างสำคัญ การนำเข้าสินค้าจากทั่วโลกของกัมพูชาในปี ๒๕๕๓ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๒ เพิ่มประมาณร้อยละ ๒๐ โดยการนำเข้าจากไทยเพิ่มร้อยละ ๔๘ เวียดนามเพิ่มร้อยละ ๓๖ จีนเพิ่มร้อยละ ๔๒ และเกาหลีใต้เพิ่มร้อยละ ๓๐ เป็นต้น

แม้ที่ผ่านมาความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชาและไทยมีความไม่ปกติ เกิดความขัดแย้งทางการเมืองและมีความตึงเครียดบริเวณชายแดนต่อเนื่องมาจกปี ๒๕๕๒ แต่เพราะความสัมพันธ์ทางการค้าดีกว่าด้านอื่นๆ จึงทำการค้าได้ตามปกติ ไม่มีการปิดชายแดนทำให้สินค้าจีนและเวียดนามที่รอเข้ามาแทนที่ส่วนแบ่งตลาดสินค้าไทยในกัมพูชาทำได้ไม่มากนัก

๒.๑ ภาวะการค้าไทย-กัมพูชา

๒.๑.๑ มูลค่าการค้ารวม

ในปี ๒๕๕๓ ไทย-กัมพูชามีมูลค่าการค้ารวม ๒,๕๕๖.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๕๔.๑๘ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๒ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๑,๖๕๘.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แยกเป็นการส่งออกจากไทยไปกัมพูชา มูลค่า ๒,๓๔๒.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯเพิ่มร้อยละ ๔๘.๑๗ และไทยนำเข้าจากกัมพูชา มูลค่า ๒๑๔.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯเพิ่มร้อยละ ๑๗๖.๓๒ โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า ๒,๑๒๗.๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สำหรับเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ การค้าระหว่างสองประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีมูลค่าการค้ารวม ๔๖๒.๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๔๒.๓๐ จากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ที่มีมูลค่า ๓๒๕.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แยกเป็นการส่งออกจากไทยไปกัมพูชา มูลค่า ๔๒๓.๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯเพิ่มร้อยละ ๓๖.๔๕ และไทยนำเข้าจากกัมพูชา มูลค่า ๓๙.๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๑๖๐.๗๘ โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า ๓๘๓.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ตารางแสดงการค้าระหว่างไทย-กัมพูชา

รายการ	มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ					อัตราการขยายตัว %			
	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๓ (ม.ค-ก.พ)	๒๕๕๔ (ม.ค-ก.พ)	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔ (ม.ค-ก.พ)
มูลค่าการค้ารวม	๒,๑๓๐.๓	๑,๖๕๘.๓	๒,๕๕๖.๘	๓๒๕.๓	๔๖๒.๙	๕๑.๗๑	-๒๒.๑๖	๕๔.๑๘	๔๒.๓๐
การส่งออก	๒,๐๔๐.๑	๑,๕๘๐.๖	๒,๓๔๒.๑	๓๑๐.๐	๔๒๓.๐	๕๐.๕๒	-๒๒.๕๒	๔๘.๑๗	๓๖.๔๕

การนำเข้า	๙๐.๒	๗๗.๗	๒๑๔.๗	๑๕.๓	๓๙.๙	๘๔.๘๔	-๑๓.๘๖	๑๗๖.๓๒	๑๖๐.๗๘
ดุลการค้า	๑,๙๔๙.๙	๑,๕๐๒.๙	๒,๑๒๗.๔	๒๙๔.๗	๓๘๓.๑	๔๙.๒๓	-๒๒.๙๒	๔๑.๕๕	๓๐.๐๐

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากศุลกากร

การส่งออก

ในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ไทยส่งสินค้าออกไปกัมพูชา มูลค่า ๔๒๓.๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๓๖.๕๕ สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่

- น้ำมันสำเร็จรูป มูลค่า ๕๖.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๓๙.๓๑ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีมูลค่า ๔๐.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากภาวะฟื้นตัวของเศรษฐกิจกัมพูชาทั้งภาคการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม ทำให้มีความต้องการใช้เพิ่มในภาคการผลิตและการขนส่ง
- น้ำตาลทราย มูลค่า ๔๐.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๙๗.๐๙ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีมูลค่า ๒๐.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพราะมีการใช้ในประเทศเพิ่มขึ้น และส่งต่อไปเวียดนามจำนวนหนึ่ง
- เครื่องดื่ม มูลค่า ๒๑.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๑๑.๗๙ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีมูลค่า ๑๙.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นเครื่องดื่มจำพวก เครื่องดื่มชูกำลัง น้ำผลไม้ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีคู่แข่งที่สำคัญ คือ เวียดนาม จีน มาเลเซีย และเกาหลีใต้
- เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและอุปกรณ์ มูลค่า ๑๘.๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๓๐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีมูลค่า ๑๔.๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- ปูนซีเมนต์ มูลค่า ๑๘.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๑๓.๑๓ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีมูลค่า ๑๖.๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วน เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ มูลค่า ๑๓.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๑๓.๒๒ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีมูลค่า ๑๒.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากทิศทางการฟื้นตัวของภาคอุตสาหกรรมการก่อสร้าง โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ ที่พักอาศัย เขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ ถนน และสะพาน เป็นต้น
- อัญมณีและเครื่องประดับ มูลค่า ๑๗.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนใหญ่กัมพูชานำเข้าในลักษณะของวัตถุดิบและสินค้ากึ่งสำเร็จรูป เพื่อใช้ในการผลิตเพื่อส่งออก
- เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว มูลค่า ๑๖.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๖๑.๑๗ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีมูลค่า ๑๐.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นสินค้าที่มีแนวโน้มเติบโตสูงในตลาดกัมพูชา เนื่องจากประชากรมากกว่าร้อยละ ๕๐ มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี และได้รับอิทธิพลทางสื่อทีวีไทย ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบในการรักสวยรักงาม
- ผลิตภัณฑ์ยาง มูลค่า ๑๕.๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๒๒.๕๘ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ที่มีมูลค่า ๑๒.๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นสินค้าจำพวกยางรถยนต์ ยางรถจักรยานยนต์และมอเตอร์ไซด์
- ผ้าฝ้าย มูลค่า ๑๒.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๑๖.๓๖ เพราะมีการย้ายโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าเพื่อส่งออกของไทยจำนวน 2 โรงงานไปตั้งอยู่ในกัมพูชา ทำให้มีการนำเข้าวัตถุดิบจากไทยเพื่อใช้ในการผลิต

สินค้าส่งออกของไทยไปกัมพูชา

รายการ	มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ					อัตราการขยายตัว %			
	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๓ (ม.ค-ก.พ)	๒๕๕๔ (ม.ค-ก.พ)	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔ (ม.ค-ก.พ)
น้ำมันสำเร็จรูป	๔๐๔.๙	๑๘๒.๑	๒๘๑.๑	๔๐.๗	๕๖.๗	๘๘.๑๕	-๕๕.๐๓	๕๔.๓๖	๓๙.๓๑
น้ำตาลทราย	๑๐๐.๐	๑๗๔.๙	๒๐๖.๓	๒๐.๖	๔๐.๖	๖๓.๙๓	๗๔.๙๐	๑๗.๙๕	๙๗.๐๙

เครื่องตี	๙๓.๑	๗๙.๐	๑๑๕.๕	๑๙.๕	๒๑.๘	๒๕.๖๔	-๑๕.๑๕	๔๖.๒๐	๑๑.๗๙
เครื่องยนต์สันดาบ ภายในแบบลูกสูบ และ อุปกรณ์	๗๒.๗	๓๙.๒	๖๙.๗	๑๕.๐	๑๘.๒	๕๖.๖๘	-๔๖.๐๘	๗๗.๘๐	๓๐.๐๐
ปูนซีเมนต์	๙๐.๗	๘๓.๘	๑๑๘.๙	๑๖.๐	๑๘.๑	๕.๒๒	-๗.๖๑	๔๑.๘๘	๑๓.๑๓
อัญมณีและ เครื่องประดับ	๐.๒	๐.๓	๑.๑	-	๑๗.๖	-๑๗.๕๕	๒๖๖.๖๗	-๗๗.๕๑	๙๙,๑๔๙,๗๒
เครื่องสำอาง สบู่ และ ผลิตภัณฑ์รักษาผิว	๔๔.๖	๕๓.๒	๘๐.๑	๑๐.๓	๑๖.๖	๒๐.๕๔	๑๙.๒๘	๕๐.๕๖	๖๑.๑๗
ผลิตภัณฑ์ยาง	๕๖.๖	๕๙.๗	๗๓.๒	๑๒.๔	๑๕.๒	๓๔.๔๔	๕.๔๘	๒๒.๖๑	๒๒.๕๘
เหล็ก เหล็กกล้า และ ผลิตภัณฑ์	๑๒๓.๑	๖๘.๕	๗๒.๕	๑๒.๑	๑๓.๗	๑๘๗.๙๔	-๔๔.๓๕	๕.๘๔	๑๓.๒๒
ผ้าฝ้าย	๔๗.๓	๕๑.๗	๗๗.๕	๑๑.๐	๑๒.๘	๒๗.๒	๙.๓๐	๔๙.๙๐	๑๖.๓๖
อื่นๆ	๑,๐๐๖.๙	๗๘๘.๒	๑,๒๔๖.๒	๑๕๓.๔	๑๙๑.๗	๔๑.๒๐	-๒๑.๗๒	๕๘.๑๑	๒๔.๙๗
รวมทั้งสิ้น	๒,๐๔๐.๑	๑,๕๘๐.๖	๒,๓๔๒.๑	๓๑๐.๐	๔๒๓.๐	๕๐.๕๒	-๒๒.๕๒	๔๘.๑๗	๓๖.๔๕

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากศุลกากร

การนำเข้า

ในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ไทยนำเข้าจากกัมพูชา มูลค่า ๓๙.๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๑๖๐.๗๘ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีมูลค่า ๑๕.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้าที่ไทยนำเข้าจากกัมพูชา ที่สำคัญ ได้แก่ ผัก ผลไม้ และของปรุงแต่งจากผัก ผลไม้ สินแร่โลหะ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช (มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง พริก และเม็ดมะม่วงหิมพานต์) เสื้อผ้าสำเร็จรูป เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค และผลิตภัณฑ์ยาสูบ

สินค้านำเข้าของไทยจากกัมพูชา

รายการ	มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ					อัตราการขยายตัว %			
	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๓ (ม.ค-ก.พ)	๒๕๕๔ (ม.ค-ก.พ)	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔ (ม.ค- ก.พ)
ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งจาก ผัก ผลไม้	๓.๖	๑๗.๒	๑๔.๔	๕.๓	๑๘.๖	๒๖๐.๐๐	๓๗๗.๗๘	-๑๖.๒๘	๒๕๐.๙๔
สินแร่โลหะ เศษโลหะ และ ผลิตภัณฑ์	๑๖.๙	๙.๕	๒๕.๐	๒.๔	๕.๗	๒๐๗.๒๗	-๔๓.๗๙	๑๖๓.๑๖	๑๓๗.๕๐
เหล็ก เหล็กกล้า และ ผลิตภัณฑ์	๑๕.๒	๖.๖	๒๖.๖	๓.๒	๕.๔	๕๘.๓๓	-๕๖.๕๘	๓๐๓.๐๓	๖๘.๗๕
พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	๓๙.๓	๓๐.๐	๔๗.๔	๑.๖	๒.๓	๑๖๐.๒๖	-๒๓.๖๖	๕๘.๐๐	๔๓.๗๕
เสื้อผ้าสำเร็จรูป	๑.๙	๒.๓	๕.๗	๐.๒	๒.๓	๑๘.๗๕	๒๑.๐๕	๑๔๗.๘๒	๑,๐๕๐.๐ ๐
เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ	๔.๐	๒.๙	๖.๐	๐.๙	๐.๘	๖๐.๐๐	-๒๗.๕๐	๑๐๖.๙๐	-๑๑.๑๑
ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	๐.๕	๒.๙	๒.๔	๐.๔	๐.๗	-๑๖.๖๗	๔๘๐.๐๐	-๑๗.๒๔	๗๕.๐๐
เครื่องจักรกลและ ส่วนประกอบ	๐.๕	๐.๔	๑.๒	๐.๑	๐.๗	-๖๖.๘๖	-๒๐.๐๐	๒๐๐.๐๐	๖๐๐.๐๐
เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค	๑.๑	๑.๐	๐.๕	๐.๑	๐.๓	-๒๙.๔๘	-๙.๐๙	-๕๐.๐๐	๒๐๐.๐๐

ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	๐.๙	-	๐.๓	-	๐.๓	-	-๙๗.๔๘	๑,๔๒๙.๐๓	-
อื่นๆ	๖.๓	๔.๙	๘๕.๒	๑.๑	๒.๘	-๓๖.๓๖	-๒๒.๒๒	๑,๖๓๘.๗๘	๑๕๔.๕๕
รวมทั้งสิ้น	๙๐.๒	๗๗.๗	๒๑๔.๗	๑๕.๓	๓๙.๙	๘๔.๘๔	-๑๓.๘๖	๑๗๖.๓๒	๑๖๐.๗๘

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากศุลกากร

๒.๑.๒ การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา

ในช่วง ๒ เดือนแรก (ม.ค-ก.พ) ๒๕๕๔ การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา มีมูลค่าการค้ารวม ๑๐,๑๓๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗.๗๖ จากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ที่มีมูลค่า ๘,๖๐๘ ล้านบาท แยกเป็นไทยส่งออก ๘,๙๙๕ ล้านบาท และไทยนำเข้า ๑,๑๔๒ ล้านบาท ไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้า มูลค่า ๗,๘๕๓ ล้านบาท

การค้าชายแดนยังคงมีความสำคัญต่อการค้าระหว่างไทย-กัมพูชา คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 72 ของมูลค่าการค้ารวม โดยการนำเข้าทางด่านศุลกากรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว คิดเป็นร้อยละ ๕๖ ของมูลค่าการค้าชายแดน รองลงมาคือการนำเข้าทางด่านศุลกากรคลองใหญ่ จังหวัดตราด ร้อยละ ๓๑

สินค้าส่งออกจากไทยที่สำคัญ ได้แก่ น้ำตาลทราย น้ำมันเชื้อเพลิง วัสดุก่อสร้าง ยางรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อาหารสัตว์ เครื่องดื่ม เครื่องยนต์เบนซิน/ดีเซล อะไหล่รถจักรยานยนต์ ผ้าฝ้าย และสินค้าอุปโภค-บริโภคทั่วไป ขณะที่ไทยนำเข้าสินค้าผัก/ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก/ผลไม้ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ เนื้อสัตว์สำหรับบริโภค กาแฟ ชา และเครื่องเทศ

ตารางแสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว %			
	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๓ (ม.ค-ก.พ)	๒๕๕๔ (ม.ค-ก.พ)	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔ (ม.ค-ก.พ)
มูลค่าการค้ารวม	๕๐,๓๐๘	๕๕,๓๗๔	๕๕,๔๑๑	๘,๖๐๘	๑๐,๑๓๗	๔๔.๐๓	-๙.๘๑	๒๒.๑๒	๑๗.๗๖
ส่งออก	๔๗,๓๗๒	๕๒,๘๗๙	๕๑,๑๑๓	๘,๑๒๑	๘,๙๙๕	๔๒.๓๓	-๙.๔๘	๑๙.๒๐	๑๐.๗๖
นำเข้า	๒,๙๓๖	๒,๔๙๕	๔,๒๙๘	๔๘๗	๑,๑๔๒	๗๘.๓๗	-๑๕.๐๒	๗๒.๒๖	๑๓๔.๕๐
ดุลการค้า	๔๔,๔๓๖	๕๐,๓๘๔	๔๖,๘๑๕	๗,๑๓๔	๗,๘๕๓	๔๐.๔๖	-๙.๑๒	๑๕.๙๒	๒.๘๗

ที่มา : กองเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมการค้าต่างประเทศ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

๓. กฎระเบียบการนำเข้าสินค้าไทยในกัมพูชา

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บภาษีนำเข้าและส่งออกสินค้าคือ กรมศุลกากรและสรรพสามิต (Customs and Excise Department of Cambodia – CEDC) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดของกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง (The Ministry of Economy and Finance – MEF)

๓.๑ ระเบียบและขั้นตอนการนำเข้า

การนำเข้าทางบก ต้องมีเอกสารดังนี้

- Truck Way Bill
- Invoice
- Packing List

การนำเข้าทางน้ำ ต้องมีเอกสารดังนี้

- Bill of Lading

- Invoice
- Packing List

การนำเข้าทางอากาศต้องมีเอกสารดังนี้

- Air Way Bill
- Invoice
- Packing List

๓.๒ กฎระเบียบทางการค้า (Trade Regulations and Standards)

๓.๒.๑ ข้อกีดกันทางการค้า (Trade Barriers)

กัมพูชาไม่มีข้อกีดกันทางการค้าสำหรับสินค้าทั่วไป ยกเว้น การนำเข้าอาวุธ เครื่องสำอาง และยา
รักษาโรคที่ต้องได้รับอนุญาตก่อนการนำเข้าจากกระทรวงที่ดูแล

- ใบอนุญาตนำเข้า

กำหนดให้การนำเข้าเครื่องสำอาง และยารักษาโรค ต้องขออนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขและ
การนำเข้าอาวุธจากกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกลาโหม

- การควบคุมการส่งออก

รัฐบาลกำหนดไว้เฉพาะการส่งออกไม้ซุง ไม้แปรรูป อัญมณีและหินมีค่า รวมถึงวัตถุโบราณ

- มาตรฐาน

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบคือ กรม CAMCONTROL กระทรวงพาณิชย์ โดยกำหนดให้การ
นำเข้าสินค้าสินค้า อาหาร ต้องมีการสำแดงรายละเอียดบนฉลากดังนี้ : ชื่อของสินค้า, ชื่อ และที่อยู่ผู้ผลิต, วัตถุประสงค์,
ปริมาณ, หมายเลขกำกับครั้งที่ผลิต วันผลิต, วันหมดอายุ, ส่วนประกอบ, ข้อแนะนำในการใช้ (หากมี) และเลขที่อนุญาต
การผลิตของหน่วยงานที่ดูแล (หากกำหนดไว้) เป็นต้น นอกจากนี้ CAMCONTROL ยังร่วมตรวจสอบการนำเข้ากับ
หน่วยงานที่รับผิดชอบการนำเข้าในทุกสินค้าด้วย

- สินค้าที่ห้ามนำเข้า

สินค้าที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ความปลอดภัย สุขอนามัย สิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรม
ภายในประเทศ ได้แก่ อาวุธ วัตถุระเบิด รถยนต์และเครื่องจักรที่ใช้ในการทหาร ทอง เครื่องเงิน เงินตรา ยาและยาพิษ
รวมถึงสิ่งพิมพ์ลามก

- เอกสารประกอบการนำเข้า/ส่งออก

ศุลกากรกัมพูชากำหนดให้การนำเข้าและส่งออกสินค้าทุกครั้งต้องใช้เอกสารดังต่อไปนี้

- (1) Bill of landing
- (2) Packing list
- (3) Invoice
- (4) Transit license (สินค้าซึ่งนำเข้าหรือส่งออกผ่านทางเวียดนาม)

๓.๒.๒ มาตรการด้านภาษี

โดยทั่วไปภาษีนำเข้าแบ่งออกเป็น ๔ หมวด โดยมีอัตราตั้งแต่ ๐-๓๕% ดังนี้

- (๑) สินค้าฟุ่มเฟือย รวมถึง รถยนต์ ไวน์ บุหรี่ น้ำหอม อาวุธ และเครื่องสำอาง อัตราภาษี ๓๕%

(รถยนต์ต้องเสียภาษีเพิ่มตามกำลังเครื่องยนต์)

(๒) สินค้าสำเร็จรูปทุกชนิด รวมถึงโทรทัศน์ วิทยุ เครื่องเล่นเทป สีทาบ้าน และเฟอร์นิเจอร์ อัตรารภาษี ๓๕%

(๓) เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ อัตรารภาษี ๑๕%

(๔) วัสดุ เช่น ปูนซีเมนต์ เหล็ก กระเบื้อง อิฐ และของใช้ในชีวิตรประจำวันรวมถึงเนื้อสัตว์ ผลไม้ ไข่ น้ำมันพืช น้ำตาล สบู่ รองเท้า แวนตา เสื้อผ้า และรถจักรยาน อัตรารภาษี ๗%

สินค้าทุกชนิดต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ร้อยละ ๑๐

สินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีนำเข้า : อุปกรณ์เครื่องมือและวัสดุการเกษตร อุปกรณ์ และวัสดุ

ประกอบการเรียน (แต่ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม VAT ร้อยละ ๑๐) ผลิตภัณฑ์ยาฆ่าโรค และอุปกรณ์กีฬา

๔. สินค้าที่น่าสนใจเพื่อการส่งออกไปกัมพูชา

กัมพูชาไม่สามารถผลิตสินค้า อุปโภคและบริโภคได้เพียงพอกับความต้องการ จึงต้องนำเข้าจากทั่วโลก

คนกัมพูชา มีทัศนคติต่อสินค้าไทยว่ามีคุณภาพดี และราคาเหมาะสม ถ้าให้เลือกระหว่างสินค้าของไทยและ

แนวโน้มความต้องการสินค้าของกัมพูชา ได้แก่

(๑) **อาหารและเครื่องดื่ม** - กัมพูชามีจำนวนประชากรเพิ่มร้อยละ ๑.๕๔ ต่อปี ขณะที่พื้นที่และอุตสาหกรรมภายในประเทศของกัมพูชายังมีข้อจำกัด ทำให้กัมพูชาต้องอาศัยการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมาเพื่อบริโภค และเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ที่เดินทางมาเที่ยวในกัมพูชา ปีละประมาณ ๒ ล้านคน

(๒) **รถยนต์** - การนำเข้าเพิ่ม โดยเฉพาะรถยนต์ใหม่เพื่อทดแทนรถยนต์เก่า

(๓) **วัสดุก่อสร้าง** - มีแนวโน้มการนำเข้าสูงเพื่อใช้ในการก่อสร้างอาคารพาณิชย์และสาธารณูปโภคต่างๆ

(๔) **ผลิตภัณฑ์ยาง** - ซึ่งมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะยางรถยนต์ และจักรยานยนต์

(๕) **ผ้าผืน** - กัมพูชานำเข้าเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมผลิต Garment เพื่อส่งออกซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กัมพูชา

(๖) **เชื้อเพลิง** - นำเข้าเพื่อรองรับกับการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อใช้กับยานพาหนะ และผลิตกระแสไฟฟ้า

(๗) **เครื่องจักรกลการเกษตร และอุปกรณ์การเกษตร** เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลกัมพูชาได้ประกาศนโยบายสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมการเกษตร เช่น การผลิตข้าวและยางพารา เป็นต้น เพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเช่นเดียวกับที่ได้สนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป จึงทำให้มีความต้องการสินค้าในหมวดเครื่องจักรกลการเกษตร และอุปกรณ์การเกษตร

(๘) **เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว** เป็นสินค้าที่มีแนวโน้มเติบโตสูงในตลาดกัมพูชา เนื่องจากประชากรมากกว่าร้อยละ ๕๐ มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี และได้รับอิทธิพลทางสื่อทีวีไทย ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบในการรักสวยรักงาม

๕. ข้อควรระวังในการนำเข้าสินค้าไทยในกัมพูชา

การนำสินค้าเข้าสู่ตลาดกัมพูชา เริ่มต้นควรจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าก่อนทำการตลาด เนื่องจากอาจถูกลอกเลียน ปลอมเครื่องหมายการค้า หากสินค้าได้รับความนิยม และควรมีตัวแทนเพื่อดูแลธุรกิจต่อกันในกัมพูชา

นักธุรกิจที่สนใจเข้ามาประกอบธุรกิจในกัมพูชาควรเข้ามาศึกษาตลาดด้วยตนเอง เพื่อให้ทราบถึงรสนิยมของผู้บริโภค โดยเฉพาะควรเข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่กรมส่งเสริมการค้าส่งออกจัดขึ้นทุกปีเพื่อเป็นการทดลองตลาด การหาตัวแทนจำหน่าย นอกจากนี้ควรเรียนภาษาเขมรเพื่อการสื่อสารหรือเจรจาธุรกิจ

ปัจจุบันคนกัมพูชามีความตื่นตัวและเรียนรู้ภาษาต่างประเทศค่อนข้างมากเช่นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ไทย จีน แต่จิว จีนกลาง ญี่ปุ่น หรือเกาหลี เพราะเป็นการเพิ่มโอกาสที่จะได้ทำงานกับบริษัทต่างชาติและองค์กรต่างๆ

การสร้างแบรนด์สินค้าไทยในกัมพูชาต้องอาศัยการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อเป็นหลัก การบอกปากต่อปากทำได้ต่อเมื่อสินค้านั้นเป็นที่รู้จักดีในตลาด นอกจากนี้การขายสินค้าโดยตรงและการจำหน่ายสินค้าเงินผ่อนในกัมพูชา ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากคนกัมพูชาไม่มีเงินเดือนประจำ หรือเงินรายได้ที่แน่นอน นอกจากนี้การเสียเครดิตไม่ได้เป็นสิ่งน่าอัปยศในสังคมแต่อย่างใด

ข้อควรระวังในการนำเข้าสินค้า

- การลอกเลียน ปลอมเครื่องหมายการค้า
- ไม่มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การ ส่งออก-นำเข้า ใช้การเจรจาและดุล พินิจหรือ connection ทำให้เกิดความแตกต่างกันในต้นทุนธุรกิจ
- ระบบสาธารณสุขบุคคลขั้นพื้นฐานอยู่ระหว่างการพัฒนา เส้นทางขนส่งไม่เอื้อต่อการค้า ทำให้การขนส่งมีต้นทุนสูง
- ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะและ ความเชี่ยวชาญ
- ระบบการค้าผ่านธนาคารยังไม่เป็นที่นิยม และกระบวน การยุติธรรมของศาลไม่มีความน่าเชื่อถือ ไม่มีประสิทธิภาพ
- ขาดระบบการจัดเก็บข้อมูล สถิติ และการวิเคราะห์ศึกษาวิจัยข้อมูลตลาดและสินค้า
- ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะและ ความเชี่ยวชาญ
- กฎระเบียบทางการค้ามีการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงบ่อย
- การคอร์รัปชั่น
- การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก และดอกเบี้ยสูง
- การปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประ เทศ ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การลดภาษีการนำเข้าตามกรอบความตกลงของ อาเซียน (AFTA) เป็นต้น

๖. กฎระเบียบการลงทุน

๖.๑ การลงทุนโดยทั่วไป

การประกอบธุรกิจทุกประเภทในกัมพูชา อยู่ภายใต้กฎหมายธุรกิจ(Commercial Enterprise หรือ CLE) โดย

- ❖ ตัวแทน : ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใดๆ จะต้องมียุติบัตรตัวแทนนิติบุคคลที่มีฐานะทางกฎหมายในกัมพูชา
- ❖ สถานที่ประกอบการ : จะต้องมียุติบัตรประกอบกิจการเป็นหลักฐาน และต้องมีที่อยู่ที่สามารถอ้างอิงได้
- ❖ จำนวนหุ้น : จะต้องออกหุ้นบริษัทไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ หุ้น ในราคาพาร์ที่ไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ เรียล
- ❖ ใบรับรองหุ้น : ผู้ถือหุ้นทุกรายจะได้รับใบรับรองหุ้น
- ❖ การเก็บข้อมูล : บริษัทจะต้องจัดเก็บข้อมูลที่บริษัท ดังนี้
 - (๑) บทบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 - (๒) บันทึกการประชุมและความเห็นของคณะกรรมการบริหาร
 - (๓) สำเนาคำสั่งต่างๆ
 - (๔) ทะเบียนหลักทรัพย์
 - (๕) ข้อตกลง/มติของผู้ถือหุ้นและรายงานของคณะกรรมการ การบริหาร
 - (๖) เอกสารบัญชีต่างๆ
- ❖ การประชุมคณะกรรมการบริหาร : ต้องจัดประชุมอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง

- ❖ การแจ้งสถานภาพบริษัทประจำปี : บริษัทจะต้องกรอกแบบฟอร์มแจ้งสถานภาพบริษัทส่งให้กับกระทรวงพาณิชย์เพื่อเก็บรักษา หากบริษัทใดไม่ส่งแบบฟอร์มดังกล่าวเป็นเวลาต่อเนื่อง ๓ ปี จะถือว่าบริษัทนั้นๆ ไม่มีฐานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย และจะถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัท
- ❖ เอกสารการเงินประจำปี : บริษัทจะต้องส่งงบการเงินซึ่งผ่านการรับรองโดยคณะกรรมการบริษัทและผู้ตรวจสอบบัญชี และเอกสารการเงินให้กับผู้ถือหุ้นอย่างน้อย ๒๑ วันทำการก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี
- ❖ การเปิดเผยผลประโยชน์ : บริษัทจะต้องเปิดเผยข้อมูลผลประโยชน์ของบริษัท และความเกี่ยวเนื่องกับผลประโยชน์นั้นๆ ของคณะกรรมการ/ผู้บริหารบริษัท
- ❖ ลำดับขั้นตอนการประชุมผู้ถือหุ้นและการประชุมคณะกรรมการบริหาร
- ❖ การแต่งตั้งเลขานุการของบริษัท : เพื่อการประสานงานกับ CLE
- ❖ การใช้ชื่อบริษัทเป็นภาษาถิ่น : ทุกบริษัทต้องมีป้ายชื่อเป็นภาษาถิ่น และตัวอักษรป้ายชื่อจะต้องใหญ่กว่าและอยู่ด้านบนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ข้อบังคับนี้ใช้กับเอกสารทุกชนิดของบริษัท
- ❖ การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชี
- ❖ บทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชี/สภาพคล่องของบริษัท
- ❖ บทลงโทษต่างๆ

รูปแบบการประกอบธุรกิจ มี ๗ ประเภท คือ

- (๑) Joint Stock Company
- (๒) บริษัทจำกัด (Limited Liability Company)
- (๓) Sole Proprietorship Limited Company
- (๔) Commercial Partnerships
- (๕) สำนักงานตัวแทน (Representative Offices)
- (๖) สำนักงานสาขา (Branch Office of a Foreign Company)
- (๗) Subsidiary

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจ ต้องยื่นจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการต่อกระทรวงพาณิชย์หรือสำนักงานทะเบียนฯ ในท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ก่อนเริ่มประกอบการ ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

รูปแบบการประกอบธุรกิจ

รูปแบบ	คำจำกัดความ	จุดเด่น	จุดด้อย
บริษัทจำกัด Limited Liability Company	-ผู้ถือหุ้นจำกัดความรับผิดชอบเฉพาะมูลค่า หุ้นที่ตนชำระไม่ครบ -นิติบุคคลถือหุ้นรายเดียวเป็นเจ้าของคนเดียว -บริษัทเอกชน จำกัด ผู้ถือหุ้นตั้งแต่ ๒ – ๓๐ คน -บริษัทมหาชน จำกัด ผู้ถือหุ้นตั้งแต่ ๓๑ คนขึ้นไป	- ได้รับการยอมรับ - ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ๒๐ ล้านบาท -สามารถเสนอโครงการเพื่อขอรับการส่งเสริมการลงทุน - มีความยืดหยุ่นในการปรับโครงสร้าง	- เข้าระบบภาษีในกัมพูชา - ต้องวางระบบการบริหารและรายงาน - การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้น ต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของข้อบังคับ

สำนักงานสาขา Branch Office of a Foreign Company	-เป็นสาขาของต่างประเทศ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่นอกประเทศ	-ใช้กฎเกณฑ์ภายใต้การกำกับ ด้านกฎระเบียบและบัญชี	-ไม่สามารถขอรับการส่งเสริมการ ลงทุน - ยากต่อการควบ คุมของบริษัทแม่ - เสียภาษีบริษัท และต้องเข้าสู่ระบบ ภาษีของกัมพูชา
สำนักงานตัวแทน Representative Offices	- บริษัทแต่งตั้งตัวแทน ท้องถิ่นรับผิดชอบการบริหาร จัดการแทนบริษัทแม่	- ก่อตั้งง่าย - ไม่มีภาระภาษีในกัมพูชา	-ไม่สามารถขอรับการส่งเสริมการ ลงทุน -ขาดสถานะที่แน่ นอนทางกฎหมาย -ไม่สามารถขายสินค้า หรือบริการ
ธุรกิจร่วมค้า Business Cooperation Contract (BCC)	ความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ภาครัฐผ่านสัญญาจ้าง	- ไม่ต้องมีสถานะทาง กฎหมาย - ไม่มีการเรียกเก็บภาษี บริษัท - ลดภาระการบริหารจัดการ	- ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน - ขอบเขตการค้า เน้นกิจกรรมมี - ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทาง

การจดทะเบียน บริษัทจำกัด(Limited Liability Company)

บริษัทจำกัดในกัมพูชาอาจมีเจ้าของเป็นชาวกัมพูชา ร้อยเปอร์เซ็นต์หรือเป็นบริษัทที่มีชาวต่างชาติ เป็นเจ้าของ ร้อยเปอร์เซ็นต์ หรือเป็นการร่วมทุนระหว่างสองฝ่ายก็ได้

บริษัทจำกัด จะต้องจดทะเบียนและได้รับใบอนุญาต จัดตั้งบริษัทจากกระทรวงพาณิชย์ โดยต้องปฏิบัติตาม

บริษัทจำกัด มี ๓ ประเภท คือ

(๑) บริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นรายเดียว :ต้องมีกรรมการบริหารอย่างน้อย ๑ คน

(๒) บริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นหลายคน : ต้องมีผู้ถือหุ้นระหว่าง ๒-๓๐ คน มีกรรมการบริหารอย่างน้อย ๑ คน

(๓) บริษัทจำกัดมหาชน : มีสาธารณชนเป็นผู้ถือหุ้น และต้องมีกรรม การบริหารอย่างน้อย ๓ คน

หลักเกณฑ์การยื่นจดทะเบียน มีดังนี้

(๑) ต้องได้รับการยินยอมเข้าครอบครองสถานประกอบการจากศาลากรุง (City Hall) หรือจังหวัดในท้องถิ่น
ที่ตั้งกิจการ

(๒) ต้องมีเงินทุนจดทะเบียนชำระเต็มไม่ต่ำกว่า ๒๐ ล้านเรียล โดยมีมูลค่าหุ้นกำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐,๐๐๐
เรียลต่อหุ้น หลักฐานแสดงคุณสมบัติข้างต้น ผ่อนผันให้ใช้เอกสารที่กระทำในนามของกิจการ และแสดงสำเนาบัญชีเงิน
ฝากของผู้ถือหุ้นประกอบการยื่นจดทะเบียน

(๓) ต้องมีผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า ๒ ราย

(๔) ต้องยื่นวัตถุประสงค์และข้อบังคับเป็นภาษาเขมร โดยอาจใช้แบบมาตรฐานของกระทรวงพาณิชย์ก็ได้ ผู้ถือหุ้นหรือผู้บริหารต้องแสดงตน และลงนามในเอกสารบางรายการต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่สามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทนแล้วแสดงตนในภายหลังก็ได้ การประกอบกิจการบางประเภทอาจต้องได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องก่อน

แบบฟอร์มและเอกสารที่ใช้ประกอบในคำขอจัดตั้งบริษัท

- (๑) การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่มีวัตถุประสงค์ดำเนินธุรกิจทุกสาขารวมทั้งการนำเข้าและการส่งออก
- (๒) ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ เรียล โดยมีชาวกัมพูชาถือหุ้น ๑๐๐ % หรือ ชาวต่างชาติถือหุ้น ๑๐๐ % หรือเป็นการร่วมทุนระหว่างชาวกัมพูชาและชาวต่างชาติ
- (๓) หนังสือรับรองทุนจดทะเบียนจากธนาคารพาณิชย์ในกัมพูชา (บัญชีเงินฝาก)
- (๔) ประธานบริษัทอาจเป็นชาวกัมพูชา หรือ ชาวต่างชาติ
- (๕) แบบฟอร์มขอจัดตั้งบริษัท จำนวน ๓ ฉบับ
- (๖) กฎข้อบังคับของบริษัท จำนวน ๖ ฉบับ
- (๗) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ถือหุ้นชาวกัมพูชา และ/หรือ สำเนาหนังสือเดินทางของผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ ทุกคน ๆ ละ ๓ ฉบับ
- (๘) รูปถ่ายขนาด ๔ x ๖ ซม. ของผู้ถือหุ้นทุกคน ๆ ละ ๓ ใบ

สำนักงานสาขา (Branch Office of a Foreign Company)

เป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมในกลุ่มธุรกิจธนาคาร อย่างไรก็ตามรัฐบาลกัมพูชาค่อนข้างจำกัดการจัดตั้ง

การจดทะเบียนสาขาของบริษัทต่างประเทศ

- (๑) หนังสือมอบสิทธิของบริษัทแม่ซึ่งมีการรับรองจากทนายความ จำนวน ๓ ฉบับซึ่งระบุชื่อผู้แทนที่จะมาประจำในสาขาต่างประเทศ พร้อมทั้งหนังสือมติการประชุมของผู้ถือหุ้นที่อนุมัติให้จัดตั้งสาขาในต่างประเทศ
- (๒) สำเนากฎข้อบังคับของบริษัทแม่ซึ่งรับรองความถูกต้องจากหน่วยงานของรัฐบาล จำนวน ๓ ฉบับ
- (๓) รูปถ่ายขนาด ๔ X ๖ ซม. จำนวน ๓ ใบ
- (๔) การจดทะเบียนสำนักงานตัวแทน (Representative Office) ของรัฐบาล จำนวน ๓ ฉบับ
- (๕) สำเนาวีซ่าเข้าประเทศกัมพูชาของผู้แทนบริษัท จำนวน ๓ ฉบับ (สำนักงานตัวแทน สามารถดำเนินการด้าน Marketing Research หรือลงลายมือชื่อในข้อตกลงต่าง ๆ)

สำนักงานตัวแทน (Representative Offices)

จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นตัวแทนจัดหาวัตถุดิบ ตัวแทนทางการตลาดและส่งเสริมการขายของบริษัท

สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (Commercial Partnerships)

เป็นสัญญาการทำธุรกิจร่วมระหว่างบริษัทเอกชนกับภาครัฐ ซึ่งไม่จำเป็น ต้องมีการจัดตั้งเป็นรูปแบบของบริษัท

กรณีการ Joint Venture ร่วมกับภาครัฐบาลต้องจ่ายเงินส่วนแบ่งให้กับรัฐบาลตามสัญญาที่ได้ระบุไว้ และตามระยะเวลาที่กำหนด

บริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัด (Sole Proprietorship Limited Company)

ประกอบด้วยบริษัทห้างหุ้นส่วนทั่วไปและบริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยห้างหุ้นส่วนทั่วไปเป็นการบริหารงานและ

ข้อจำกัดในการถือหุ้นของชาวต่างชาติ

นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นในธุรกิจได้ร้อยละ 100 ยกเว้นกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน

การจดทะเบียนพาณิชย์และการแจ้งสถานภาพบริษัทประจำปี

ธุรกิจทุกประเภท ต้องจดทะเบียนพาณิชย์กับกระทรวงพาณิชย์ โดยการจดทะเบียน ต้องมีข้อมูลเบื้องต้น

ทุกบริษัท สำนักงานสาขา สำนักงานตัวแทน จะต้องแจ้งรายงานสถาน ภาพบริษัทให้กับกระทรวงพาณิชย์ทราบ

ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนต่อกระทรวงพาณิชย์

ประเภท	ค่าธรรมเนียม	ภาษีปาดอง
ผู้ประกอบการในฐานะบุคคลธรรมดา		
เข้ามาทำงานในฐานะพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท (กฎหมายอนุญาตให้สถานประกอบการจ้างงาน ๑๐ อัตรา เป็นคนต่างด้าวได้ ๑ อัตรา) เมื่อได้ งานแล้ว ต้องทำใบอนุญาตทำงาน (work permit) โดยต้องรับตรวจสุขภาพ ขอโควตาทำงานเป็นรายปี	๑๕ ดอลลาร์ฯ (ขอใบอนุญาตทำงาน) ๓๐ USD (ขอโควตาทำงาน) ๑๐๐ USD (ขออนุญาตรายปี)	-
เจ้าของกิจการร้านค้าหรือร้านอาหารขนาดเล็ก ผู้ประกอบการจะต้องยื่นจดทะเบียนกิจการกับสำนักพาณิชย์จังหวัด/กรุง ที่ร้านค้าตั้งอยู่ และต้องขอเลขทะเบียนผู้เสียภาษีพร้อมเสียภาษีประกอบการรายปี (ปาดอง: Patent) กับกรมสรรพากร และเสียภาษีเงินได้ในลักษณะประเมินเหมาเป็นรายปี กิจการขนาดใหญ่เมื่อจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว ต้องขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ กิจการ พิจารณาเห็นชอบก่อนขอใบอนุญาตประกอบการกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง	๑๐๐ ดอลลาร์ฯ	ขึ้นอยู่กับกิจการ สูงสุดไม่เกิน ๑,๑๔๐,๐๐๐ เรียล
นิติบุคคล (ห้างหุ้นส่วนจำกัด/บริษัท จำกัด/ธุรกิจต่างชาติ)		
-ไม่มีข้อกำหนดในการถือครองทรัพย์สินและการ ประกอบกิจการของคนต่างชาติ โดยสามารถเข้ามา	๑,๐๐๐ ดอลลาร์ฯและ ๑๗๐ ดอลลาร์ฯ	๑,๑๔๐,๐๐๐ เรียล (รายปี)

<p>-องค์การธุรกิจประเภทบริษัทที่ประกอบกิจกรรมทั่วไป ต้องมีเงินลงทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ๑,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ หากเป็นการประกอบธุรกิจตามกฎหมายเฉพาะอาจถูกบังคับเรื่องทุนจดทะเบียนขั้นต่ำด้วย</p> <p>-การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่มีวัตถุประสงค์ดำเนินธุรกิจสาขา รวมทั้งการนำเข้าและส่งออกต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ</p>		
---	--	--

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคล 1,000 ดอลลาร์ฯ รวมค่าภาษีปีต่อรายปี (๑,๑๔๐,๐๐๐ เรียล) และค่าธรรมเนียมจดทะเบียน (๑๗๐ ดอลลาร์ฯ)
ที่มา: The Council for the Development of Cambodia (CDC)

๖.๒ การลงทุนภายใต้การได้รับการส่งเสริมจาก The Council for the Development of Cambodia (CDC)

เพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้แก่ประชาชนและขยายอัตราเติบโตทาง

- ❖ การยกเว้นภาษีเงินได้จากกำไร (Tax holiday) โครงการลงทุนที่มีคุณสมบัติได้รับการส่งเสริม และได้จดทะเบียนจาก CDC จะได้รับการเว้นวรรคภาษีเงินได้หรือกำไร เริ่มจากปีแรกที่มีกำไร หรือ ๓ ปีหลังจากที่โครงการมีรายรับ แล้วแต่เวลาใดจะถึงก่อน โดยมีระยะเวลาการให้สิทธิเว้นวรรค ๓-๖ ปี แต่ละปี โครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมจะได้รับใบรับรองการยินยอม (CoC) จาก CDC เพื่อยืนยันว่าโครงการนั้นได้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้อง

- ❖ การยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์และวัสดุก่อสร้างสำหรับโครงการที่ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า และการยกเว้นอากรนำเข้าวัตถุดิบ สินค้ากึ่งสำเร็จรูป และส่วนประกอบสำหรับการผลิตเพื่อส่งออกและการผลิตสินค้าที่ต่อเนื่องกัน (Supporting Industry)

- ❖ การรับสิทธิลดอัตราภาษีเงินได้จากร้อยละ ๒๐ เหลือร้อยละ ๙ ภายหลังจากการยกเว้นภาษีเงินได้

- ❖ สามารถจ้างและนำคนต่างด้าวเข้ามาอยู่และทำงานในหน้าที่ผู้จัดการ ช่างเทคนิค ช่างฝีมือผู้ชำนาญการ รวมทั้งบุตรและคู่สมรสของบุคคลดังกล่าว

- ❖ สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับสัมปทานจากภาครัฐ หรือที่เช่าจากเอกชน รวมทั้งสามารถนำที่ดินดังกล่าวไปเป็นหลักประกันการกู้เงินในระยะเวลาที่ได้รับสัมปทานหรือเช่า ยกเว้นที่ดินที่ได้รับสัมปทานแต่ยังไม่ได้รับการพัฒนา

- ❖ สามารถซื้อและส่งออกเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้า เงินต้น ดอกเบี้ย ค่าใช้สิทธิ ค่าจัดการ รวมทั้งส่งออกกำไรหรือเงินทุนกลับประเทศได้ทั้งระหว่างและภายหลังเลิกโครงการ ทั้งนี้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่นำเข้าโดยปลอดอากรไม่ถึง ๕ ปี เมื่อเลิกโครงการต้องชำระอากรที่พึงมี

ผู้มีสิทธิขอรับการส่งเสริมการลงทุน

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ที่ประสงค์จะลงทุนและต้องการรับสิทธิประโยชน์และสิ่งจูงใจดังกล่าวข้างต้น สามารถยื่นคำขอพร้อมเอกสารและชี้แจงตอบข้อซักถามต่อ CDC ด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทนได้ โดยองค์กรที่สามารถขอรับการส่งเสริมฯ ได้แก่

- ❖ กิจการที่ใช้เงินลงทุนของคนกัมพูชา ๑๐๐%
- ❖ กิจการที่ใช้เงินลงทุนของคนต่างชาติ ๑๐๐%
- ❖ กิจการร่วมทุน (Joint Ventures, JV)
- ❖ Build-Operate-Transfer (BOT)
- ❖ Business Cooperation Contract (BCC)
- ❖ กิจการลงทุนอื่นที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

ลักษณะการร่วมทุน

Joint Ventures (JV) หมายถึงกิจการร่วมทุนที่ก่อตั้งขึ้น (ใหม่) จากการร่วมลงทุนของนักลงทุนโดยไม่จำกัด สัญชาติรวมทั้งการร่วมทุนกับภาครัฐ ยกเว้น JV ที่มีเจตนาจะถือครองกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของที่ดินในกัมพูชา ต้องมีบุคคล สัญชาติกัมพูชาถือหุ้นร้อยละ ๕๑ ขึ้นไป การร่วมลงทุนใน JV สามารถนำที่ดินเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ สินทรัพย์อื่นๆ มาประเมินเป็นทุนของโครงการได้

Business Cooperation Contract (BCC) หมายถึงการที่นักลงทุนในกัมพูชาได้สัญญาดำเนินการกับ หน่วยงานของรัฐมีวัตถุประสงค์จะแบ่งปันผลกำไรระหว่างกัน โดยไม่ก่อตั้งนิติบุคคลใหม่ขึ้น ทั้งนี้การซื้อขายหรือ แลกเปลี่ยนระหว่างรัฐกับเอกชนไม่ถือเป็นการทำ BCC

Built-Operate-Transfer (BOT) หมายถึงกิจการที่ได้รับสัมปทานจากรัฐในการลงทุน สร้าง บริหารจัดการ และเก็บผลประโยชน์จากการดำเนินการเกี่ยวกับ Infrastructure โดยจะได้รับสิทธิบริหารจัดการ Infrastructure ของ โครงการระยะเวลาสูงสุดครั้งละไม่เกิน ๓๐ ปี (สามารถขยายเวลาได้ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญาสัมปทาน) และ ส่งมอบ Infrastructure พร้อมส่วนควบส่วนประกอบทั้งหมดในสภาพดีให้กับรัฐหรือหน่วยงานที่ให้สัญญา โดยไม่คิด มูลค่าในวันสิ้นสุดสัญญา

เอกสารประกอบการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน

- (๑) คำขอพร้อมเอกสารเกี่ยวกับผู้ขอรวมทั้งหนังสือมอบอำนาจ
- (๒) รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่จะขอรับการส่งเสริม
- (๓) เอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรที่จะจัดตั้งรวมทั้ง ข้อบังคับ
- (๔) รายละเอียดการศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านวิชาการและเศรษฐกิจรวมทั้งร่างกระบวนการผลิตของ โครงการ ประกอบด้วย
 - ความสามารถทางเทคนิค
 - ความสามารถทางการตลาด
 - ทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการ
 - ฐานะการเงิน

การขอรับการส่งเสริมการลงทุน จากคณะกรรมการเพื่อการพัฒนา กัมพูชา หรือ CDC ซึ่งผู้รับการส่งเสริม จะต้องจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับองค์กร รายละเอียดโครงการ และศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการทั้งทางด้านวิชาการ และทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยแผนการผลิต เทคนิคการผลิต สัดส่วนการนำเข้า ส่งออก และการจัดจำหน่ายในตลาด ภายในประเทศ บุคลากร และการจัดการ แผนการเงิน ประมาณการรายได้ และค่าใช้จ่าย และผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียดค่าธรรมเนียมดังนี้

ค่าธรรมเนียมในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก CDC

โครงการ	ค่าธรรมเนียม (ดอลลาร์สหรัฐ)
---------	-----------------------------

โครงการลงทุนไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ USD	
-ค่าธรรมเนียมคำขอ	๑๐๐
-ค่าธรรมเนียมการส่งเสริม (ภายหลังคำขอเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว)	๕๐๐
โครงการลงทุนมากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ USD	
-ค่าธรรมเนียมคำขอ	๒๐๐
-ค่าธรรมเนียมการส่งเสริม(ภายหลังคำขอเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว)	๑,๐๐๐

ที่มา: The Council for the Development of Cambodia (CDC)

หัวข้อประกอบการศึกษาความเป็นไปได้

- (๑) ช่องทางการตลาดสินค้าของโครงการ
- (๒) ขนาดตลาด การกำหนดราคาและการแข่งขัน
- (๓) กรรมวิธีการผลิต และสัดส่วนการใช้วัตถุดิบนำเข้าและในประเทศ
- (๔) สัดส่วนการนำเข้าและส่งออก
- (๕) สัดส่วนการจ้างงานคนกัมพูชาและต่างด้าว
- (๖) แผนการเงิน
- (๗) ประมาณการรายได้สกุลเงินตราท้องถิ่นและเงินตราต่างประเทศ
- (๘) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- (๙) การพัฒนาบุคลากร

CDC อาจขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ตลอดระยะเวลาภายใน ๑๕ วันทำการนับแต่ยื่นคำขอ ในกรณีนี้ผู้ขอต้องส่งมอบภายใน ๑๕ วันทำการนับแต่ได้รับการร้องขอ

เงินประกัน

ในกรณีที่โครงการได้รับการส่งเสริมฯ ผู้ขอต้องฝากเงินเพื่อประกันการดำเนินโครงการในบัญชีของ CDC ณ ธนาคารชาติกัมพูชาในอัตราดังนี้

- ❖ ๒% ในโครงการที่มีเงินทุนไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฯ
- ❖ ๑.๙% ในโครงการที่มีเงินทุน ๑,๐๐๐,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฯ
- ❖ ๑.๘% ในโครงการที่มีเงินทุน ๑๐,๐๐๐,๐๐๑- ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฯ
- ❖ ๑.๖% ในโครงการที่มีเงินทุน ๓๐,๐๐๐,๐๐๑- ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฯ
- ❖ ๑.๕% ในโครงการที่มีเงินทุนเกิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฯ

เงินประกันดังกล่าวจะคืนให้เมื่อมีการลงทุนไปแล้วไม่น้อยกว่า ๓๐%ของโครงการ

การเพิกถอนการส่งเสริม

CDC สงวนสิทธิ์ที่จะเพิกถอนการให้การส่งเสริมเฉพาะส่วนหรือทั้งหมด หากผู้ลงทุนไม่สามารถปฏิบัติตามกรณีหนึ่งกรณีใดหรือมากกว่า ดังนี้

- (๑) โครงการไม่ได้ดำเนินการตามตารางเวลาที่ระบุในคำขอ โดยเฉพาะไม่มีการดำเนินการใดๆ ในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่ได้รับการส่งเสริม ในกรณีนี้เงินประกัน จะถูกยึดเป็นของรัฐโดยอัตโนมัติ
- (๒) ไม่สามารถระดมทุนได้ถึงร้อยละ ๒๕ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับความเห็นชอบ
- (๓) ไม่สามารถระดมทุนชำระแล้ว ได้ครบภายใน ๓ ปี หลังจากจัดตั้ง
- (๔) การเปลี่ยนแปลงชื่อ ที่อยู่ ผู้ร่วมทุน หรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของกิจการ (acquired or merged) รวมทั้งเปลี่ยนแปลงกิจกรรม (investment activities) โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจาก CDC ก่อน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องขอให้เพิกถอนกรณีฝ่าฝืนกฎระเบียบที่มีอยู่อย่างร้ายแรง

กิจกรรมที่สามารถขอรับการส่งเสริมและเกณฑ์การพิจารณา

กฎหมายกำหนดกิจกรรมที่สามารถขอรับการส่งเสริมเป็นรายอุตสาหกรรม ตามขนาดวงเงินลงทุนขั้นต่ำ พร้อมเกณฑ์การพิจารณาในกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

กิจกรรม ขนาด วงเงินขั้นต่ำของกิจการ

❖ เกษตรกรรม : การเพาะปลูกพื้นที่มากกว่า ๔๐,๕๐๐ และ ๑,๐๐๐ เฮกตาร์ขึ้นไป

- ปศุสัตว์ จำนวน ๑๐๐, ๑,๐๐๐ และ ๑๐,๐๐๐ ตัวขึ้นไป
- ประมง เพาะพันธุ์และเลี้ยง ๒ และ ๑๐ เฮกตาร์ขึ้นไป

❖ วงเงินลงทุนไม่น้อยกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ

- อาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง
- ยาง และพลาสติก
- หนังสือพิมพ์และผลิตภัณฑ์
- เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์

❖ วงเงินลงทุนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ

- สิ่งทอ
- เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
- กระดาษและผลิตภัณฑ์
- ผลิตภัณฑ์โลหะ
- เครื่องจักรกลและอุปกรณ์

❖ ไม่กำหนดวงเงิน

- ยานพาหนะและอุปกรณ์
- ก่อสร้าง ถนน สะพาน และ ส่วนประกอบ
- โรงแรมระดับ ๓ ดาวขึ้นไป
- สถานพยาบาล โรงเรียน ศูนย์ฝึกอบรม
- สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว และวัฒนธรรม
- สำรอง และกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- โครงสร้างพื้นฐานทางสื่อสารโทรคมนาคม

สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ในการลงทุนเป็นสิทธิพิเศษที่รัฐบาลมอบให้กับโครงการลงทุนต่างๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจาก

โครงการลงทุนในสัมปทานสามารถเลือกสิทธิประโยชน์ในการลงทุนได้ ๒ แบบ คือ การยกเว้นภาษีเงินได้ หรือการ

การยกเว้นภาษีเงินได้

โครงการใดที่เลือกรับสิทธิประโยชน์ด้านนี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ในช่วงแรกของการลงทุน (เริ่มจากวันที่

การลดหย่อนภาษีทรัพย์สิน

โครงการใดที่เลือกรับสิทธิประโยชน์ด้านนี้ จะได้รับการลดหย่อนภาษีทรัพย์สินร้อยละ ๔๐ ของมูลค่าสินทรัพย์ที่

การยกเว้นภาษีนำเข้า

โครงการลงทุนผลิตเพื่อส่งออก หรือโครงการผลิตที่เป็นไปเพื่อสนับสนุนธุรกิจส่งออก จะได้รับยกเว้นภาษีนำเข้า

โครงการที่ได้รับอนุมัติทุกโครงการจะได้รับการยกเว้นภาษีส่งออก ยกเว้น การส่งออกสินค้าบางประเภทตามที่

ข้อจำกัด

การยกเว้นภาษีข้างต้นไม่รวมภาษีเงินได้ส่วนบุคคล ภาษีเงินเดือน ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสินค้าและบริการ และ

หลักประกันการลงทุน

โครงการลงทุนที่ได้รับอนุมัติทุกโครงการจะได้รับหลักประกันในการลงทุน ดังนี้

- ❖ การปฏิบัติที่เท่าเทียมกันกับนิติบุคคลกัมพูชา (ยกเว้นสิทธิประโยชน์การถือครองที่ดินและสิทธิประโยชน์
- ❖ ไม่มีการยึดโครงการลงทุนมาเป็นของรัฐ
- ❖ ไม่มีการควบคุม การกำหนดราคาสินค้าและบริการของผู้ลงทุน
- ❖ สามารถส่งรายได้จากการลงทุนออกนอกประเทศได้

โครงการลงทุนที่ไม่สามารถขอรับสิทธิประโยชน์ในด้านการลงทุน ได้แก่ การทำการค้า การให้บริการคมนาคม

ทุกปีโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมจะได้รับใบรับรองการยินยอม (Certificate of Compliance หรือ CoC) จาก CDC เพื่อยืนยันว่าโครงการนั้นได้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้อง

โครงการที่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน เช่น

- ❖ ธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกหรือสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออกที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ
- ❖ ธุรกิจผลิตสินค้าเครื่องหนัง เหล็ก อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้สำนักงาน ของเด็กเล่นและ
- ❖ ธุรกิจผลิตเครื่องนุ่งห่ม เสื้อผ้าและผ้าฝ้าย กระดาษและวัสดุทำจากกระดาษ อาหารและเครื่องดื่ม
- ❖ ธุรกิจผลิตสินค้าเคมีภัณฑ์ ซีเมนต์ ปูนและปิโตรเคมี ยารักษาโรค การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และธุรกิจ

- ❖ ธุรกิจห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้า ที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ
- ❖ ธุรกิจการฝึกอบรมและการศึกษา ที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า ๔,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ

ข้อจำกัดในการลงทุน

การลงทุนบางประเภทถูกสงวนสิทธิ์ในการลงทุน เนื่องจากเหตุผลความมั่นคงของชาติ ความสงบเรียบร้อยของ

การลงทุนบางประเภทต้องเป็นการร่วมลงทุนกับหน่วยงานภาครัฐ หรือต้องได้รับการอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ เช่น

ธุรกิจที่ห้ามลงทุนและมีเงื่อนไขในการลงทุน

ประเภทกิจการ	ข้อจำกัด / เงื่อนไข
๑. อุตสาหกรรมที่ห้ามลงทุนทั้งชาวกัมพูชาและชาวต่างชาติ	
-การผลิตและกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับ	- ได้รับอนุญาตจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- อุตสาหกรรมการผลิตไม้เลื้อย ไม้อัด ผลิตภัณฑ์จาก	- ไม่อนุญาต
-การผลิตสารเคมีอันตรายต่อสุขภาพชุมชน และมี	-ได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขและ
-การผลิตสารเคมีอันตรายหรือการใช้ประโยชน์จาก	-ไม่อนุญาตตามความตกลง
- อุตสาหกรรมการผลิตที่รักษาโรคทางจิต	-ได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุข
- การผลิตและกระบวนการผลิตสารเสพติด	- ไม่อนุญาต
- การผลิตอาวุธและอาวุธยุทธภัณฑ์	- ตามนโยบายป้องกันประเทศ
- การผลิตปะทัดและดอกไม้เพลิง	- รายการที่ต้องควบคุม
-การผลิตที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและการป้องกัน	- ตามนโยบายการป้องกันประเทศ
๒. อุตสาหกรรมที่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติโดยมีเงื่อนไข	
- การผลิตบุหรี / ยาสูบ	- เพื่อส่งออกเท่านั้น
- การผลิตแอลกอฮอล์	- ได้รับอนุญาตจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตภาพยนตร์	- ได้รับอนุญาตจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตอิฐที่ทำจากดินเหนียว กระเบื้อง โรงสีข้าว	- มีการร่วมทุนกับชาวกัมพูชา
- การผลิตงานแกะสลักที่ทำจากไม้และหิน	- มีการร่วมทุนกับชาวกัมพูชา
- การทอผ้าไหม	- มีการร่วมทุนกับชาวกัมพูชา
๓. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับบริการ	
- สิ่งพิมพ์และการเผยแพร่	-ได้รับอนุญาตจากกระทรวงวัฒนธรรมและ
- การผลิตเทป สิ่งพิมพ์อื่นๆ การพิมพ์และ กิจการที่	- นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ ๔๙

--	--

การลงทุนในภาคเกษตรกรรม ประมง ป่าไม้และเหมืองแร่ที่ห้ามต่างชาติลงทุน

ประเภทกิจการ	ข้อจำกัด / เงื่อนไข
ปศุสัตว์	
- พืชพื้นเมือง เช่น ยา สมุนไพร และพืชอื่นๆ	สงวนไว้ให้ชาวกัมพูชา
- ทรัพยากรพันธุกรรมธัญพืช พืชที่มีผล พืช	- ต้องเป็นหุ้นส่วนกับสมาคมเกษตรท้องถิ่นและ
ปศุสัตว์	
-ห้ามเลี้ยงสัตว์พันธุ์พื้นเมือง เช่น ไก่ โค กระบือ เป็ด	- สงวนไว้ให้ชาวกัมพูชา
- ภาคปศุสัตว์ที่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติโดยมีข้อจำกัด	- ต้องเป็นหุ้นส่วนกับชาวกัมพูชา
ป่าไม้	
- ผลิตภัณฑ์จากป่า สัตว์วิทยา ป่าไม้สำหรับ	ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
การประมง	
การจับปลาน้ำจืด ปลาเหลือง ปลาดุกยักษ์ จระเข้	สงวนไว้ให้ชาวกัมพูชา
เหมืองแร่	
- แร่กัมมันตภาพรังสี	- ตามนโยบายความมั่นคงของประเทศ
- การทำเหมืองแร่ขนาดเล็ก	- สงวนไว้ให้ชาวกัมพูชา

ที่มา : ASEAN Investment Area

สคร.กรุงเทพมหานคร
๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔